18 Ekim 1985
18. Oktober 1985
Nummer 68
15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- FF
BELÇIKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
INGILTERE: 70 Pence
DANIMARKA: 10.- KRN
ISVEÇ: 8.- KRN
AVUSTURYA: 20 S
ISVIÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebstück Gebühr bezahlt A1319D

Rogers tehlikeli bir Amerikan planıyla geldi

Bir süre önce ülkemize gelen NATO Başkomutanı General Rogers, ABD yönetiminin tehlikeli bir planını beraberinde getirdi. Türk ordusu ve ABD Çevik Kuvvetler'inin ortak manevrasına katılan Amerikan generali ordu üst düzey yetkilileriyle yaptığı görüşmede Türkiye'de konumlanması öngörülen F-16 filolarına ait uçaklara (72 uçak) atom başlığı takılmasını istedi.

● Yazısı Sayfa 3'de

Yeni Sovyet önerileri dünya kamuoyunda olumlu karşılandı

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Gorbaçov ekim ayı başında Fransa'ya yaptığı ziyaret sırasında SSCB'nin yeni barış önerilerini açıkladı. Fransız televizyonunda da ayrıntılı olarak açıklanan bu öneriye göre sadece yeni silah üretiminin durdurulması değil, eldeki silahların da yüzde 50 oranında azaltılması istendi. Sovyetler Birliği'nin yeni barış girişimi Birleşmiş Milletlerin 40. Genel Kurulu'na katılan Dışişleri Bakanı Şevardnadse tarafından ABD yönetimine ve uluslararası diplomatlara anlatıldı. Gorbaçov'un bu silahsızlanma önerisi iyi niyetli politikacılar ve devlet adamları tarafından destek gördü. Örneğin bağlantısız ülkeler adına Hindistan Devlet Başkanı Rajiv Gandi, eski ABD Savunma Bakanı Mc Namara, Ingiliz Işçi Partisi lideri Mortimer bu öneriyi desteklediklerini açıklarken SPD de Federal hükümeti önerileri ciddiye almaya çağırdı. Gorbaçov ayrıca Fransa ve Ingiltere'yi Sovyetlerle ayrı silahsızlanma görüşmeleri yapmaya çağırdı.

● Yazısı Sayfa 9'da

DGB Eylem Haftasında 1000'in üstünde toplantı, gösteri ve miting yapılıyor

DGB saflarında yürüyoruz

Foto: Franz Peter Cramer

Alman Sendikalar Birliği'nin Eylem Haftası çeşitli kentlerde yapılan açılış toplantıları, yürüyüş ve mitinglerle başladı. Mainz'daki mitinge 10 bin yerli-yabancı işçi katıldı. Sendika başkanları ve DGB yöneticileri yaptıkları konuşmalarda federal hükümetin işsizliğe karşı önlem almamasını, her alanda sosyal hakları kısıtlamasını ve sendikaların gücünü kırmaya çalışmasını kınadılar. Bu hafta sonu birçok kentte yapılacak merkezi yürüyüşlere Türkiyeli işçiler de yoğun olarak katılacak.

● Yazısı Sayfa 7'de

Nobel Barış ödülü Doktorların

Nobel Barış Ödülü'nün Doktorlar Birliğine verilmesi kararının gerekçesinde, **"Bir nükleer savaş sonrası dünyanın uğrayacağı felaketi bilimsel olarak açıklayan doktorlar Barış Hareketi'ne paha biçilmez katkıda bulundular. Bu bilimsel katkıy-**

tüsü Genel Direktörü Dr. Yevgeni Çasov ve Amerika Birleşik Devletleri Boston Harward üniversitesi Kardiyoloji profesörü Dr. Bernard Lown ödülü birlikte teslim alacak-

Krupp bir yandan işçi çıkarmayı planlarken bir yandan yeni iş siparişleri veriyor

Krupp işçileri işsizlik tehditi altında

Krupp tekelinin Duisburg-Rheinhausen'daki işletmesinde de 1120 işçiye çıkış vereceği belirlendi. Böylelikle Krupp Yönetim Kurulu Siegen, Duisburg, Bochum ve Düsseldorf'daki işletmelerinde toplam 3.500 işçi çıkaracak. Bu sayı on maddelik planın üç maddesinin uygulanması sonucu ortaya çı-

"Herkes bir sarı el çizebilir"

DGB Gençliği ve onun dergisi "ran"ın başlattığı yabancı düşmanı ve ırkçılığa karşı kampanya kamuoyunda geniş ilgi gördü. S.O.S racisme kam-

lundular. Bu bilimsel katkıyla dünya barış güçlerinin bilincini yükselttiler" deniliyor.

Ödül alan birliğin kurucuları olan Sovyetler Birliği Kardiyoloji ulusal araştırma Ensti- ödülü birlikte teslim alacaklar. Nobel Barış ödülünün kendilerine verildiğinin açıklanmasından sonra Dr. Lown atom denemelerinin durdurulmasını istedi.

Foto: Manfred Scholz

gulanması sonucu ortaya çıkıyor. Planın tümünün gerçekleşmesi halinde çok daha fazla işçinin işyerini kaybetmesi bekleniyor. Krupp bir yandan çıkış verirken diğer taraftan da işçilere mesai ve başka firmalara fason iş yaptırıyor. İşçiler ve işçi temsilcileri tüm işyerlerini korumak için mücadele etmeye kararlı.

Konuyla ilgili olarak IG-Metall Duisburg şubesi sekreteri Werner Hahn'la görüştük.

Yazısı Sayfa 7'de

dü. S.O.S racisme kampanyasının bir paraleli olan bu girişim ayrıca Belçika, Hollanda ve İsviçre'de de sürdürülüyor. Hepsinin simgesi ve belgisi aynı: "Arkadaşıma sataşma" diyen sarı bir el. Kampanyanın içeriği, bugünkü durumu ve geleceği üzerine DGB Gençliği ve "ran" görevlisi Peter Seideneck'le bir söyleşi yaptık.

Yazısı Sayfa 5'de

İrtica

SON haftalarda **"irtica"** konusu Türk gazetelerine manşet olmaya başladı. General Evren İstanbul Üniversitesi'nin açılışında gençleri geriliğe karşı uyardı. Milli Güvenlik Örgütlerinin irtica konusunda **"çok gizli"** bir rapor hazırladıkları söyleniyor. Belli ki irtica tehlikesi tartışmaları gündemde kalacak.

GERİCİLİKLE mücadele etmek isteyenin ilkin neyin gericilik olduğunu belirlemesi, hedefi açık seçik göstermesi gerekmez mi? Bu yapılmadan gericilik tehlikesinden söz etmek hedefsiz atışa benzer.

KİMİN gerici, kimin ilerici olduğunu nereden anlayacağız? Sakalından mı, bıyığından mı? Yoksa kılık kıyafetinden mi? Başörtüsü bağlayan gerici, modaya uygun giyinen ilerici mi oluyor? Tek kelimeyle: Geriliğin ilericiliğin kıstası ne?

İLERİCİLİK de, gericilik de yerine ve zamanına göre değişen şeylerdir. Bugün Türkiye'de demokrasi için, memlekette bir kişinin veya bir azınlığın değil, halkın söz sahibi olması için çalışmak ilericiliktir.

İNSANLARA ne düşüneceğini, neye inanacağını zorla kabul ettirmek isteyen zihniyete karşı vicdan ve fikir hürriyetini savunmak, inanana da, inanmayana da saygı gösterilmesini istemek ilericiliktir. Kılığı kıyafeti ne olursa olsun, Türkiye'de fikir ve vicdan hürriyetinin baş düşmanı 141-142 ve 163. maddelerin kaldırılması için çalışan ilericidir.

İNSANLIĞI yüz yıllarca geri götürecek, belki de büsbütün yok edecek bir atom savaşını kışkırtmak geriliğin en katmerlisidir. Savaş tehlikesine karşı, barış ve silahsızlanma için mücadele etmek ise ilericiliktir.

GERİCİLİK yurdumuzu Amerikan tekellerinin dünyayı ele geçirme planlarına alet etmektir. İlericilik ise ülkenin bağımsızlığını savunmak, Türkiye'nin bir barış ve hürriyet diyarı olması için çalışmaktır.

GERİCİLİK, Turgut Özal gibi IMF emriyle ülke ekonomisini altüst ederek milyonlarca yurttaşı işsizliğe ya da boğaz tokluğuna çalışmaya mahkum etmek, insanları zorla ahlaksızlığa itmektir.

GERİCİLİK işkence ve eziyeti engizisyonu aratmayacak kadar devlet politikası haline getirip polisi alikıran-başkesen yapıp halkın tepesine dikmektir.

BU kıstaslardan hangisine vurursak vuralım, Evren de

devamı 2. sayfada

Türkiye Postası

Yabancılardan daha fazla vergi alınmak isteniyor

Federal Vergi İndirimi Yasası Yönetmenliği'ne ve eyalet yönetmenliklerine göre işçilerimizin Türkiye'deki eş ve çocukları vergi karnesi düzenlemesinde göz önüne alınmayacak.

Yazısı Sayfa 5'de

Türkü öldüren polis serbest

Bu yılın ocak ayında Güney Almanya'daki Villingen kentinde polis tarafından öldürülen altı çocuk babası Cevat Karaçaylı'nın katili polis sadece bir yıl hapis cezasına çarptırıldı. Polis bu cezayı da çekmeyecek. Eğer ileride tekrar suç işlerce bu ceza ona eklenecek. Karaçaylı'ya karşı zorkullanan diğer polis de hafif para cezasıyla kurtuldu. Mahkemenin bu kararı basın ve demokratik kamuoyu tarafından protesto edildi.

Gazetemizin de daha önce bildirdiği gibi Karaçaylı'nın bir havale nedeniyle atışması üzerine çağrılan polis onu **"polis cenderesi"**'ne almıştı. Karaçaylı bu şiddet sırasında boğularak ölmüştü.

Kazanılmış güveni geliştirmeliyiz

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu Federal Almanya'daki 65. yıl kutlamasından ve çeşitli kentlerde işçilerle görüşmesinden sonra Batı Berlin'e geçti. 3 ekim günü Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi (SEW) tarafından düzenlenen kutlama töreninde konuşan Haydar Kutlu gazetemizin sorularını da yanıtladı.

Yazısı Sayfa 4'de

Terörle mücadele Reagan'a korsanlık için bahane oldu

Ortadoğu'da ABD ve İsrail'in körüklediği bunalım bölgeyi tehdit etmeğe devam ediyor. Son günlerdeki olaylar bu bölgenin tehlikeli gelişmelere açık olduğunu gösteriyor. İsrail Hava Kuvvetleri'ne bağlı uçakların Tunus'taki FKÖ karargâhını bombalamaları, Lübnan'da 4 Sovyet diplomatının kaçırılması, Achille Lauro yolcu gemisinin 4 Filistinli tarafından yolundan çevrilmesi, ABD savaş uçaklarının bu olayı düzenleyenleri yakalamak gerekçesiyle bir Mısır uçağını zorla Sicilya'daki bir NATO üssüne indirmeleri en son tehlikeli gelişmeler. Bir biri ardından gelen ve özellikle Lübnan'ı hedef alan kanlı provokasyon eylemlerinin ise sonu gelmiyor. FKÖ karargâhının bombalanması bu iki devletin bu yolda hangi uç noktalara varabileceklerinin açık bir kanıtı. Tunus'taki FKÖ karargâhına yapılan saldırı tüm dünya tarafından kınanırken, ABD'ce anlayışla karşılanması bu ülkenin dünya kamu oyunu nasıl hiçe saydığını bir kez daha belgelemekte. Bu durum karşısında Özal hükümetinin tutumu tam bir sorumsuzluk ve iki yüzlülük örneği. Hükümet bir yandan İsrail'in son saldırısını göstermelik bir biçimde protesto ederken, öteyandan da Ortadoğu'yu kan ve ateşe boğan karanlık güçlerle işbirliğinden çekinmiyor. Köln Radyosu'nun bir haberinde açıkladığı MIT-MOSSAD-CIA işbirliği bu yüz kızartıcı tutumun bir belgesi.

Yazısı Sayfa 9'da

Türkiye Postası Gençlik Yılı Yarışması tanıtma broşürü çıktı

Gazetemizin altı dalda yapılan ve 31 Aralık 1985 gününe kadar katılınabilecek olan 1985 Gençlik Yılı Yarışması'nın afişleri çıktı. Okullarda, dernek ve gençlik merkezlerinde, asılmak üzere hazırlanan bu afişler **Türkiye Postası, Gençlik Yarışması Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg** adresinden istenebilir.

İrtica

Baştarafı 1. sayfada

Özal da yalnızca bugün yaşayanlar arasında değil, yarım asırdır ülkemizde gelmiş geçmiş gericilerin en püsküllüsüdürler. Hal böyleyken baş gerici Evren paşa neden gençliği gericilik tehlikesine karşı uyarmak lüzumunu hissetti?

EVREN'İN yapmak istediği manevrayı keşfetmek zor değil. Diktatör hazretleri kendisine karşı gittikçe güçlenen toplumsal muhalefeti bölmek istiyor. Sol güçlerden dindar çevrelere kadar uzanan bir muhalefet cephesinin doğmasından ürküyor. Gericilik-ilericilik tartışmaları sayesinde yaratılacak bir kördöğüşü sayesinde bu muhalefeti birbirine düşürüp parçalamayı hesaplıyor.

EGER bu manevrayı görebiliyorsak üstümüze düşen de bellidir: Ayakları havada, bugünkü mücadeleden kopuk ilercilik-gericilik tartışmalarıyla demokrasi güçlerinin bölünmesine izin vermemek.

KONUYU yalnız siyasal düzeyde, siyasal görev olarak el almak da eksik olur. Diktatörlüğü yıkıp demokrasiyi kuracak güçlerin birliğini sağlayabilmek için fikirsel düzeyde başarılacak büyük işler var. Böylesi bir birliğin fikirsel temelleri ancak ulusal tarihimizin bütün olumlu, ileri ögelerini bulup çıkararak, bugün savunduklarımızın tarihteki köklerini, kaynaklarını ortaya koyarak kurulabilir.

KEMALİSTLERİN, dindarların, komünistlerin, Türk ve Kürt yurtseverlerinin birliği ancak Türkiye tarihinin bütün kazanımlarına dayanırsa güçlü olur.

EVREN'DEN ders alalım: onun demokrasi güçlerini bölmek için sarfettiği çabanın on mislini birlik için harcamak boynumuzun borcudur.

Türkiye Postası

Lider kimmiş!

A. Kabaklı 25 eylül tarihli Tercüman Gazetesinde **Lider kimdir** adlı yazısında kendi faşist ideolojisine göre lideri tanımlarken büyük eserlerini şöyle tanımlıyor; **"Türk tarihinde ilk defa milyonları aşan gençlik büyük karakter, büyük fikir ve ideale bağlılık imtihanı vermiştir. Allaha şükür tek bir fire olmadan ayakta kalmıştır. Esasen gizli veya saklı, kanun dışı veya devlete millete karşı en ufak bir niyet ve davranış sözkonusu olmadığından ne ihbar yapan birisiçıkmış, ne de pişmanlığa saplananlar bulunmuştur..."**

Dostlar, acaba gerçekten Türnm halkımız artık bu tür kof ve yalan sözlere inanmayacak ve sözüm ona liderlerine gereken şaman patlatacaktır.

1977'de işçilerimiz kendi bayramlarını kutlarken onlara acımasızca saldırıp katleden, 1978'de K.Maraş halkına karşı yapılan jenosid hareket, ITÜ'de girişilen katliam, Ankara Balgat'ta TIP inananlarına, Cumhuriyet savcısı Doğan Öz'ü, gazeteci A. Ipekçi'yi, işçi sınıfımızın, DISK'in lideri Kemal Türkler'i, zindanlarda teslim olmak bilmeyen Necmettin Büyükkaya'yı, Mustafa Hayrullahoğlu'nu... hunharca katledenler Evrenler, Özallar ve yasallığını ilan ettiğiniz lideriniz faşist Türkeş değil mi?

OKUYUCU POSTASI

Ya Irak'taki Kürtler?

Türkiye Postası Türkiye'deki Kürtlerden bahsediyor, Insan Hakları Komisyonu'na şikayet ediyor. Iyi ama ya Irak'taki Kürtleri unuttunuz mu? Ben size yazayım biraz da onlarla alakadar olun.

Bakın, **Saddam Hüseyin'in başkanlığındaki Baas Partisi'nin geçtiğimiz ramazan ayı içinde 599 Müslüman, Kürt kardeşlerimizi şehit ettiler. Idam edilenler arasında Kürdistan ulemasından Seyyid Muhammet Hasan Hakim de var. Bundan başka Şeyh Issam Arif ve Kerkük'ten Şeyh Rami Tushormata da şehit Seyyid M. Hasan Hakim ailesinden 90 ferdi ile birlikte 1983 yılının Mayıs ayından beri zindanda tutuluyordu. Seyyid M. Hasan'ın ağır işkence altında öldürüldüğü bildirildi. Irak Kürdistanı'nın çeşitli yörelerinde idamların Ebu Gureib Kerkük Musul'daki özel askeri hapishanelerinde yapıldığı açıklandı. 1975'ten bu yana Kürt köylerinin üçte ikisinin tahrip ettiler. 100 binden fazla Kürt köylüsü köylerini terkettiler. Bu yıl Haziran ayı içinde Irak ordu birlikleri Karadağ, Sangor, Ağcalar, Sürdeş, Cebbari bölgelerindeki 52 Kürt köyünü tahrip ettiler. Kürdistan'da 20 bini kadın 300 bin dolayında Kürdün hapishanelerde olduğu bildirildi. Işkence ettikleri, kadınlara tecavüz ettikleri biliniyor. Irak Kürdistanı'nda Kürtlerle Irak Baascı Partisi arasında çatışmalar devam ediyor.**

Niye bu haberleri gazeteniz **Türkiye Postası**'nda yayınlamıyor? Çok üzülüyorum. Size daha yazacaklarım var ama daha ileride yazacağım. Bu yazmış olduğumu burada Kürt kardeşlerimiz de duysun ve okusunlar.

Sezai Yilmazkaya/Gensingen

Değerli okuyucumuz,

Bu tür olayları haber almamız her zaman mümkün olmuyor. Haber geldiği zaman elbette ki yayınlıyoruz. Size teşekkür eder, haberlerinizi bekleriz.

Türkiye Postası

Evren Paşa geçti başa

Bundan beş yıl önce yani 12 Eylül sonrası izinden dönen bir tanıdıkla konuşmuştum. Halkın 12 Eylül cuntasına karşı tavrını anlatıyordu. Tam beş yıl sonra aynı arkadaşla yine konuştuk. Beş yıl önce şöyle **"12 Eylül gelmeden önce anarşist olaylar her gün sokaklarda üç-beş can alıyordu. Öğrenciler okullarına gidemiyor, halk korkudan sokağa çıkamıyordu. Oysa Evren Paşa başa geçti, bunlar bitti. Korkulu günler geride kaldı. Herkes istediği yere kolunu sallaya sallaya gidebiliyor"** diyordu.

Anlattıkları doğru idi. Çünkü sokak anarşisi bitmiş, devlet terörü başlamıştı. Bundan halkın haberi yoktu. Artık sokaklarda değil de zindanlarda, hücrelerde... Dur emrine uymadı, sözüm ona apartmandan atladı, karakolda intihar etti. Haklılar bunlar **mişler Türkiye'yi çiftliğe. Bir de işini yaptıracaksan ve Almancıysan işin iş. Ben de iznimi bitirmeden döndüm. Tahammül edilir gibi değil".** Ben hemen sordum. "Bu duruma halk ne diyor?" Arkadaşım başladı anlatmaya, **"Halk da bıkmış bu yaşantıdan. Artık hergün televizyonda, anarşistler, hainler, bölücüler laflarının ağızda çiğnenmesine alışmış ve kulak asmıyorlar. Çünkü halk yaşam derdinde. Karnını doyuracak ekmek istiyor, iş istiyor. Halk herşeyi biliyor fakat yine de sesini çıkaramıyor. Çünkü süngü ucuyla itilmekten korkuyor. 12 Eylül'den sonra başa geçen Evren Paşa'nın herşeyi düzelteceğine inanmışlardı. Oysa şimdi kepazeliklerin başını Evren çekiyor"** diyerek bitirdi sözlerini.

Çocuklar

Sabah saat 04.00'de Ankara'da yolcuların boşaltıldığı otobüs terminaline giriyoruz. Hava soğuk. Eşim ceketimi giymemi söylüyor. Bavullarımızı almak için ben önden iniyorum. Tam karşıda bir çöp yığını var. Daha doğrusu bir çöp yığını diye düşünüyorum. Fakat Türkiye'ye geldiğimizden bu yana öyle şeyler gördüm ki, çöplüğün orada olmasını hiç yadırgamıyorum. Bavullarımızı alıp bulunduğumuz yerden caddeye kadar yürümek zorundayız. Fakat o da ne...? Çöp yığını sandığım şey hareket ediyor. Yaklaşıyorum ve olduğum yerde donup kalıyorum.

Gördüğüm manzara şu: Beş küçük çocuk, beş küçücük yavru birbirlerine sımsıkı sarılmışlar ve sabahın soğuğundan korunmaya çalışıyorlar. Dakikalarca ayrılamıyorum oradan. Ve düşünüyorum, hiç mi soran, gören yok. Çocuklarımıza verilen değer bu mu? Utanıyorum çocuklardan. Ve onlara söz veriyorum. Sizler kurtulana kadar...

Ertuğrul/Heilbronn

Bulgaristan'dan geçerken

Bu yıl Türkiye'ye izine gitmeye karar verdiğimizde hangi yoldan gideceğimiz konusunda epeyce düşündük. Aylardır gazetelerde Bulgaristan'dan geçenlerin çeşitli zorluklarla karşılaştığını okuduk. Ister istemez bu propaganda bizide etkilemişti. Bir minibüsle iki aileden oluşan 8 kişi yola çıktık. Yol arkadaşım Bulgaristan yolundan endişeliydi. Ben ise ısrarlı idim. Bulgarların keyfi bir takım zorluklar çıkartacaklarına aklım yatmıyordu. Işçi köylü devletinin işçi ve köylülere eziyet edeceğine inanmıyordum.

Derken Bulgaristan'a girdik. Gümrükte hiç bir zorlukla karşılaşmadık. Bize hayırlı yolculuklar bile dilediler. O zaman arkadaşla göz göze geldik. Korktuğumuz insanlar bize hayırlı yolculuklar diliyordu. O moralle yola koyulduk. Sofya'yı geçtikten biraz sonra ağır yükten minibüsün üzerindeki bagaj kırıldı. Biz şaşkın ne yapacağımızı düşünürken hemen yanımızdan bir polis arabası geçiyordu. Kendisini durdurduk ve durumu anlattık. Biraz düşündükten sonra kendisini takip etmemizi söyledi. Eski ve bozuk arabaların olduğu bir depoya geldik. Bize bir minibüs göstererek **"Bu bagajı alın sizinkini de buraya bırakın"** dedi. Arkadaşla birlikte, kaç para vereceğiz dedik. Keşenk komşu dedi. Doğrusu hepimiz şaşırdık. Bu zor durumumuzda bizden ne istese vermeye hazırdık. Bana göre Bulgarlar hakkında ön yargılı olan arkadaşım ve eşi bin dualar etmeye başladılar. Allah razı olsun, tuttuğun altın olsun v.s. Ve devamla görüyormusun biz bu insanları ne kadar kötü bilirdik. Halbuki bunlardan iyisi yokmuş, diyerek oradan ayrıldık. Şimdi tüm eşe dosta bu unutulmaz iyiliği anlatmaya başladılar. Demekki görüp yaşayınca her söze inanmak doğru değilmiş. Pratikte gördüğümüz bu somut yardım bize dostumuzu ve düşmanımızı iyice belletti.

Yıldırım Durgun/FRANKFURT

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Öğrenmeli çocuklardan

Çok şeyler öğrenmeli
çocuklardan.
Silah yapmasını bilmiyorlar
en azından.
Ya tahtadan, ya kağıttan, ya
çamurdan
Yapsalar bile öldürmezlerki
insan.

Çok şeyler öğrenmeli
çocuklardan
Yapmazlar ki işkence
insanlara
Acıtsalar bile canlarını
birbirlerinin
Olurlar yaptıklarına kendileri
pişman
çocuklardan.
Tanımıyorlarki sömürüyü

Diyelim gördüler yorgun birini
Yorulmuş gibi olurlar
kendileri

Çok şeyler öğrenmeli
çocuklardan
Dil farkı, din farkı
ve sınır tanımazlarki
Dosttur onlar için bütün
insanlar.
Paylaşmasını bilirler
ekmeklerini.

Çok şeyler öğrenmeli
çocuklardan.

Ne yazık ki!
Çok şeyler unutmuşlar
büyükler
Gülmesiz, ağlamasız,
sevmesiz.
Çok şeyler öğrenmeli
çocuklardan.

tur..."

Dostlar, acaba gerçekten Türkeş hazretleri böyle midir? Sanı-

İLAN

Ayrık otları gibi mebusların, bakanların, başbakanların hatta devlet başkanlarının gereğinden fazla bol bol çıktığı; Nazımların, Hasan Hüseyinlerin, Ruhi Su'ların pek az yetiştiği gittikçe çoraklaştırılmak istenen ülkemizde büyük insan, değerli dost, eşsiz sanatçı Ruhi Su'yu yitirdik. Türkiye halklarının başı sağ olsun.

Kuzey Ren Vestfalya Sanatçılar Derneği SAN-DER

NOT: Bu ilan yurtdışından gönderildiği gerekçesiyle sıkıyönetim izin vermediği için Türkiye gazetelerinde yayınlanmamıştır.

katledenler Evrenler, Özallar ve yasallığını ilan ettiğiniz lideriniz faşist Türkeş değil mi?

Kabaklı bey sen ve o lideriniz döktüğünüz kanın, işlediğiniz cinayetlerin hesabını birgün mutlaka vereceksiniz. Ve birgün mutlaka ama mutlaka yargılanacaksınız.

İsviçre-Basel'den bir okurumuz

ona apartmandan atladı, karakolda intihar etti. Haklılar bunlar kazayla! olan şeyler. Terör değil!

Beş yıl sonra aynı arkadaşla izin dönüşü yine buluştuk. Uzun konuşmalardan sonra konumuz yine Türkiye'deki duruma geldi. Türkiye'yi nasıl buldun? diye sordum. **"Hiç sorma"** diye başladı. **"Yoksulluk, adam kayırma, açlık, rüşvet, keyfi tutuklama, pahalılık, devlet makamlarında keyfi davranışlar... kısacası düşünebileceğin her türlü kötü şey var. İnsan yaşantısı diye birşey yok. Bunlara bir de Polis Yasasını eklemişler, çevir-**

lerini.

Heilbronn'dan bir okurumuz

İki haber

19 Eylül tarihli Milliyet Gazetesini okuyorum. Bir haber şu:

Güney Haliç Kanalizasyon Projesi Arıtma İstasyonu temel atma töreninde Özal'ı dükkan esnafı protesto ediyor. Esnaflar dükkanları mühürlenen bir kitle. İçlerinden bir kadın haykırıyor **"1 aydır açız, işyeri istiyoruz"** Kadının arkasından esnaf haykırıyor **"Temel değil, işyeri istiyoruz"**

Gazeteyi okumaya devam ettim. Bir haber de şu:

Prof. Aldıkaçtı şöyle demiş: **"İdamların kalkmasına karşıyım. Memlekette binlerce kişi toprak altında yaşarken azılı katili ömür boyu beslemek olur mu?"**

İki haber üzerine düşündüm. İdam ettikleri, idam etmek istedikleri, onların anarşist dedikleri halkın esnafın, kadının ekmek, işyeri istemi için herşeyi göze almış gençtir. işçidir, aydındır, kadındır. Ve eğer memleketimizde halkımız süte değil, çaya talim ediyorsa bu Aldıkaçtıların, Sabancıların, Evrenlerin, Özalların suçudur. Zaten istedikleri de budur. Onların ağababalarının, Amerika'nın istediği de budur.

İsterim ki iki haber de olsa bunlar üzerine sizler de düşünün, çevrenize okuyun, onları da düşündürmeye çalışın.

Essen'den bir okuyucumuz

Hep gençlik yılını mı bekleyelim?

Ne zamandır okuyorum **Türkiye Postası**'nı. Dedim ki artık ben de varlığımı belli edeyim sizlere. Ben Atina'da biraz yazar, biraz çizer (kendi çapımda) bir küçük insancık yaşamına devam ediyorum memleketten ayrı. Tek tesellim **Türkiye Postası**, memleket haberleri ile dolu gazetemiz.

Size yazdığım destanımdan iki parça hediye etmek istiyorum. 1979 yılında 11 yaşındayken yazmıştım. Şimdilik sizlere ve uyanan gençliğimize bir selam, bir merhaba olsun.

Yalnız bir iki sözüm var siz yöneticilere. Neden yarım sayfanızı dünya gençlerine ayırmıyorsunuz? Hep gençlik yıllarını mı bekleyelim sesimizi duyurmak için.?

Güneş yalvardı ölsün diye
faşistler,
Ay yalvardı yönetimi ele
geçirsin diye işçiler
Güneş üzüldü
Düşünceler düşündü
birleşelim diye
Birlikten güç doğar diye bir
ses geldi taaa derinlerden,
Ama kimse çıkıp bakmadı
evinden
Kimi evde dinlenir perom
perom
Kimisinde işçi marşı,
Kimi evde yenir bonfile,
Kimisinde ekmek zor.
Salkım söğüt ağlar kızıl atlı
düştü diye
Analar ağlar kimseler
duymadan oğullar öldü
diye.

Atina'dan bir okurumuz

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar **Herausgeber:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Donaustr. 1, 1000 Berlin 44 **Verantwortlicher Redakteur:** A. Söylemezoğlu **Anschrift der Redaktion:** 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Tel: (0203) 340397 **Herstellung:** Infomedia, 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 **Druck:** Plambeck & Co. Druck und Verlag GmbH, 4040 Neuss, Xantenerstr. 7 **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00 Sparkasse Duisburg-Kaiserberg **Abone Koşulları:** Federal Almanya ve Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. **Temsilcilikler: Fransa-Paris** Tel: 1-258 26 90 **İsviçre-Basel** Tel: 061-221591 **Hollanda-Den Haag** Tel: 070-890336 **Ingiltere-Londra** Tel: 01-8816514 **Danimarka-Kopenhag** Tel: 01-707506 **Isveç-Stockholm** Tel: 08-367576 **Batı Berlin** Tel: 030-6246092

**Olurlar yaptıklarına kendileri
pişman**

**Çok şeyler öğrenmeli
çocuklardan.
Ağlamasını bilirler, gülmesini
de
Çok şeyler öğrenmeli
çocuklardan.**

Selahattin Bıyıkoğlu/ F. Almanya

Gurbetteki hasret

El kapısında
yazarken kalemimle hasretini
Hatırlatıyor bana sürgündeki
Memleketimin Nâzım
Hikmet'ini
ve yaşayan Aşık Zamanisini
Memleket hasreti yüreklerinde
Biri yazardı insanını
memleketimin
Biri çalar söylerdi memleketimi
Hepsi de benim gibi
yüreklerinde
Memleketimin hasreti

Hasret gidermek
Bir dilim ekmek,
Bir parça memleket peyniriyle
Hasret gidermek
Bir hoş olur otlu peynirini,
Bir bardak tatlı çayla yemesi.

Yaşarsın parça parça
memleketini

Kokar buram buram sarması
Hatırlarsın onu yapan elleri
Türkü söyler gibi dillerde
Şiir gibi sergilenir gözlerde
Hasret gidermek
Bir parça memleket peyniriyle.

Selam hasretine yandığım
Pamuk yüzlü, başı peçelim
Gidermek için yorgunluğumu
Dizine başımı koyduğum
Kahverengi gözlerinde sevgi
umudum
Yüreğinde evlat sevgim
Bazen ağlayan gözlerin
Bazen yanan yüreğin
Benim için havaya kalkan
ellerin
İçimde açtı yara hasretin
Selam hasretine yandığım

Z. Sümer/Argenteuil

Ausländer Komite Rhein-Sieg kuruldu

Geçtiğimiz günlerde Troisdorf kentinde onbeş kişilik küçük bir grup Almanıyla, Yunanıyla, Yugoslavıyla, Türküyle, Kürdüyle bir araya gelerek bir dernek oluşturdu. **Ausländer Komite Rein-Sieg** adını alan bu dernek biz kurucularına Frankfurter Appelden miras kaldı.

Bilindiği gibi, geçtiğimiz yılın kasım ayında Frankfurter Appel'in çağrısıyla FAC genelinde ırkçılığa, yabancı düşmanlığına karşı yabancılara eşit haklar istemli bir eylem düzenlenmişti. Bu eylem tam da İçişleri Bakanı Zimmermann'ın yeni yabancılar yasasını meclise getirme arifesinde gerçekleşti. Oluşturduğu kamuoyu ile geçici de olsa Zimmermann'a geri adım attırmakla kalmadı, kamuoyuna yabancılar konusunun duyarlılığını da getirdi, geride çok olumlu birçok iz bıraktı.

Çalışma programında bölgede onaltı yerel örgütü ziyaret etme kararı var. Bu örgütlerle; a) Zimmermann'ın tekrar meclise getireceği yabancılar yasasına karşı çıkmak, b) Yabancılara başta seçim hakkı, eşit haklar istemini gündemden indirmemeleri, c) Yabancıların yerel pratik sorunlarına yardımcı olmak, d) Yabancı düşmanlığına karşı durmak konuları görüşülecek. Yönetim kurulu aynı konularla bir dizi de parlamenteri ziyaret etmeyi deneyecek.

Daha şimdiden komitenin bölgedeki saygınlığı artmış durumda. Yerel basında bir hayli ilgi buldu. Bölgemizde bir hayli politikacı SPD'lisinden yeşiline, komünistine, CDU'suna kadar atılan adımı olumlu buldular, komitenin istemlerini desteklediklerini belirttiler.

Önyargıların yıkılmasına, yerli ve yabancı işçilerin birliğinin pekişmesine katkıda bulunacağına inandığımız böylesi çalışmalar her bölgede oluşmalıdır.

Ausländer Komite Rein-Sieg Y.K. Troisdorf

Nizamiye kapısında

Bu yaz iki arkadaş Türkiye'ye gittik. Edirne'de arkadaşımın abisi askerlik yapıyordu. Terhisine az kalmıştı. Amacımız onu da alıp yola çıkmaktı. Nizamiye kapısına vardığımızda bir albay ve bir asteğmen bizi karşıladı. Ziyaret saatinin bittiğini söyleyince Alman-ya'dan geldiğimizi, arkadaşımızın yarın terhis olacağını söyledim. Bunun üzerine albay görüşebileceğimizi, yalnız bizim Kapıkule'den girdiğimiz anda mecbur kaldığımız şeylerin olduğunu anlattı. Biz de bunu bildiğimizi, razı olduğumuzu anlattık. Bize çay ikram ettiler, biz de viski ve sigara verdik.

O arada nöbetçilerin arasından kısa saçlı sivil biri geçti. Albay yanına çağırdı. Sivil geldiğinde asteğmen kim olduğunu sorup, yeni terhis olduğunu öğrenince niye izin alıp girmedin diye iki tokat atıp serbest bıraktı.

Bunun üzerine albay kapıdakilere **"Ayılar niçin düzgün nöbet tutmuyorsunuz? Ya çantasında bomba olan bir anarşistse"** diye bağırdı. Bana dönerek **"Bunların hepsi ayı, hepsinden bir adam olamaz"** dedi. Nöbetçileri Kürt'tü.

Özal'ı Amerika dönüşü daha çok çocuklar karşıladı. Nedeni de çocuklar kişi başına 800 TL almışlardı. Adamlar da 1200 TL aldılar. Şahit Bakırköy ve Beyoğlu ANAP Teşkilatı.

Mühlacher'den bir okuyucumuz

Bu senaryoyu hatırlayacaksınız

Ali SÖYLEMEZOGLU

Turgut Özal Ankara'da yaptığı basın toplantısında **"Sovyetlerin boğazını tutuyoruz"** demiş. Tercüman da bu sözleri pek beğenmiş olacak ki, alıp 13 ekim tarihli yurtdışı baskısına manşet yapmış.

Insan bazen tek bir cümleyle cibilliyetini ortaya koyuverir. Özal'ın başına gelen de bu. Sözleri bir başbakana değil, olsa olsa bir hayduta yaraşır. Bu ne biçim dış politika anlayışı? Türkiye'nin onun bunun boğazını tutan bir devlet olması bir marifet mi? Başkaları da bizim boğazımızdan tutmaya kalksa bunun sonu neye varır? Ülkenin geleceği böyle mi güvence altına alınır?

Bir söz üzerinde bu kadar durmaya değmez diye düşünenler olabilir. Fakat iş sırf bu sözlerle kalmıyor. Tam şu günlerde Türkiye'deki Amerikan üslerinin geleceği ile ilgili, Türkiye'ye yeni yeni Amerikan silahlarının yerleştirilmesiyle ilgili görüşmeler sürdürülüyor. Bırakın kamuoyunu, cuntanın kendi eliyle seçerek kurduğu parlamento bile ABD ile nelerin pazarlığının yapıldığını bilmiyor.

Geçenlerde Türkeş'in oğlunun 15 milyon liraya mal olan ve MHP'nin mitingine dönen sünnet düğünü yapıldı. Bu düğünde MHP'lilerin bizzat Türkeş'in de katılmasıyla sahneden söyledikleri bir türkünün nakaratı şöyle: **"Türk bayrağı Moskova ve Washington'a asılsın, Dünya alem Başbuğ Türkeş'e kurban olsun"**

Faşist ideolojinin barış ve insanlık düşmanı özünü bu kadar isabetle iki satırda dile getirdikleri için MHP'lileri kutlamak gerekir. Şunlara bakın: Türkleri bütün dünyayı istila etmek için fırsat kollayan bir millet olarak göstermek için ellerinden geleni yapıyorlar. Bu da yetmiyor, bütün dünyayı tek bir kişiye, başbuğ Türkeş'e kurban ederiz diyorlar. Adamlar putperesleri de geçmişler. Bir de Müslüman geçinirler. Bu zihniyetin Islamiyetle nasıl bağdaştığını açıklayabilen varsa beri gelsin.

Bu düğünden sonra orada şeref misafiri olarak hazır bulunan Ahmet Kabaklı'nın **"Işte Lider"** diye Türkeş'i göklere çıkardığını da unutmayın.

Türkiye'yi yüceltmek için çalışmak isteyenlere kendi sınırlarımız içinde yapacak iş mi kalmadı? Yoksulluğu, cehaleti, işsizliği yenmek, memleketimizi sağa sola el açmaktan kurtarmak uğrunda mücadeleye değer hedefler değil mi? Boşuna soruyoruz. Bunların niyeti gençleri memleket uğruna seferber etmek değil, düşünmeyi unutmuş, başbuğun emrini gözü kapalı yerine getiren robotlar haline sokmak.

Bu senaryo bir kere daha oynanmıştı. Turancılık zehiriyle sarhoşlaştırılan Enver ve Talat paşaların Osmanlı Devletini Alman emperyalizminin peşinden hangi maceralara sürdüklerini tarih yazıyor. Bugün yeniden halkımızın gözünü şovenizmle kapatıp ülkemizi ABD'nin hesabına bir dama taşı gibi ateşlere atmak istiyorlar. Özal, Tercüman gazetesi ve MHP'liler aynı telden çalıyorlar. Tempoyu tutansa ABD emperyalizmi.

▼ Özal basın toplantısında **"Rusya kuvvetli Türkiye istemez"** dedi. 17 eylül tarihli Milliyet gazetesinin manşeti bu sözleri yalanlıyor.

Halk Gazetesi
Dış ekonomik yardımda, Amerika'dan cömert çıktılar
Sovyet yardımında

"İdam cezası 20. yüzyılın yasalarından silinecektir"

Yaşam hakkını ortadan kaldıran bir ceza

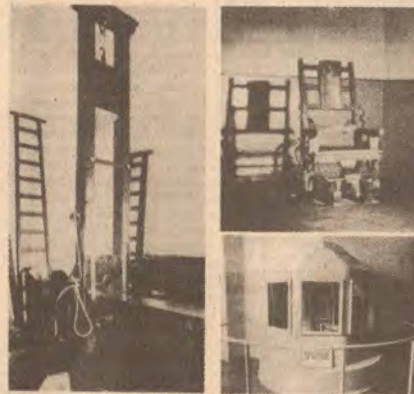
İnfaz gecesi saat 02.00 sıralarında bir askeri araç bizi Merkez Kapalı Cezaevine görürdü. Orada bizi bir odaya aldılar. Daha sonra da cezaevi müdürünün odasına götürüldük. Odada Necdet'ten başka, infaz savcısı, kararı veren mahkemenin iki üyesi, cezaevi savcısı ve doktor vardı. Burada Necdet ailesine mektup yazıp yazamıyacağını sordu. Kabul edilmesi üzerine verilen kağıda yazmaya başladı. Savcı 'biraz çabuk olun zamanımız dar' deyince "Tabii elbette" dedi ve yazmasını sürdürdü. Mektubu yazdı, katladı, üzerine babasının adını yazıp savcıya teslim etti. Kararın özeti okunduktan sonra tuvalete gitmek istediğini söyledi. Gidip geldikten sonra beyaz gömleği giydi. Koluna kelepçe takacakları sırada kolundaki saati ve cebinde bulunan 185 lira parayı verdi. Kelepçe bileklerine takıldıktan sonra infaz gömleğinin üst düğmesinin açılmasını söyleyip 'Hiç de güzel olmamış' dedi. Sehpaya doğru yürüdü. Ortada bir masa ve üzerinde de bir sandalye vardı. Saat 3.40 sularıydı. Cellat ipi boynuna geçirmeye çalışırken, o bir boyun hareketi ile kafasını ipin içersine soktu. Etrafa şöyle bir baktıktan sonra 'kahrolsun faşizm' dedi. Bir kez daha bakındı aynı sözleri yineledi. Bu arada cellat sandalyeyi çekti. Necdet'in ayakları masanın üzerine geldi. Necdet kendi çabasıyla ayaklarını masanın üzerinde sürüyerek boşluğa getirdi... 20 dakika askıda kaldı. Sonra doktor muayene etti. Indirebilirsiniz dedi... ve indirdiler.

8 Ekim 1980 günü Necdet Adalı'nın Ankara Merkez Cezaevinde gerçekleştirilen idamını avukatı Mehdi Bektaş Nokta Dergisi'ne böyle anlatıyordu.

12 Eylül rejimiyle birlikte çeşitli cezaevlerinin avlularında bu sahneye tam 27 kez tanık olundu.

İdam cezası ve görüşler

İdam insanı tümüyle ortadan kaldırmaya yönelik bir cezadır. Bu ceza biçimi ne yazık ki hâlâ bir çok ülkede uygulanıyor.

Eski yıllardan bu yana uygulanan infaz şekilleri: Giyotin, asmak, balta ile kafa kesmek, gazodası, elektrikli sandalye.

nıyordu. Montesguie gibi kimi düşünürler ölüm cezasının bir nevi **kısas**'tan ibaret bulunduğunu, hasta bir toplum için bir nevi ilaç gibi düşünülmesi gerektiğini belirtirken, Voltaire ve Beccaria gibi düşünürler ise **"ölüm cezası hiç bir hakka isnat etmemektedir. Vatandaş aleyhine ilan edilmiş bir harptir. Cezaların şiddeti hiçbir zaman suçları önliyemeyeceğinden ölüm cezası faydalı değildir"** diyorlardı.

18. yüzyıldan bugüne idam cezasının kaldırılmasını isteyenlerin sayısı arttı ve bir dizi ülkede idam cezası kaldırıldı. Victor Hügo'nun 1882 yılında bir idam mahkumunun affı için Avusturya imparatoruna yazdığı mektupta şu dizeler, henüz gerçekleşmese de bu yolda küçümsenmeyecek mesafeler alınmıştır.

"İdam cezası 20. yüzyılın yasalarından silinecektir. Geleceğin hukukunu bugünden uygulamak ne güzel... (V. H.)

Avrupa'da idam

Kısasa kısas yani dişe diz, göze

en çok idam cezası uygulayan ülkeler arasına girmiştir.

Kendisine Cumhurbaşkanı sıfatını takınan kişinin, **idam mahkumları için "onları asmayıp da besleyecek miyiz"** demesi kamuoyunun büyük ve haklı tepkilerine yol açtı.

Ve çeşitli çevrelerde idam cezaları tartışılmaya başlandı.

Idam mahkumlarının genel affın kapsamı içinde ele alınmasına karşı çıkanların görüşleri şu noktalarda birleşiyor;

İdam cezaları gereklidir, çünkü caydırıcı bir etkisi vardır. Suçları önleyici mahiyettedir.

Yakınları öldürülen mağdur durumda olanların acılarını gidermek için intikamlarını almak için gereklidir.

Bugüne değin ülkede anarşinin artmasına 1974 affından yararlananlar sebep olmuştur.

dayanarak gözden geçirdiğimizde öncelikle idam cezalarının, ceza hukukunun ana prensibi olan **"uslandırma", "suçluyu yeniden topluma kazandırma"** ilkesi ile çelişmekte olduğunu görüyoruz.

Ölmüş bir insanı uslandırmak söz konusu olmayacağına göre bu cezayla amaçlanan yalnızca **yok etme** istemidir.

Diğer taraftan ölüm cezaları suç işlemeyi önleyici bir etki yapmamaktadır. Yapılan araştırmalara göre, yıllar önce idamların halkın huzurunda yapıldığı dönemlerde toplumdaki suç işleme oranı idam seyredenler arasında daha yüksekti.

Interpolün araştırmalarına göre ise 1964'te idam cezasını kaldırmış ülkelerde cinayet oranı her 100 bin kişide 2,7 iken, idam cezalarının şiddetle uygulandığı ülkelerde bu oran 4,3 dür.

Eğer gerçekten idam cezaları caydırıcı bir etkisi olsaydı, yasalarında bu cezaya yer veren ülkelerde adam öldürme eylemlerinin, idam cezası olmayan ülkelere kıyasla daha az olması gerekirdi. Oysa sayısal değerlere de bakıldığında gerçekte durum tam tersidir.

Ingiltere'de Albert Pierropoint isimli bir cellat şöyle demiş **"Yönettiğim yüzlerce infazdan bir tekinin bile gelecekteki bir cinayeti önlemiş olabileceğine asla inanmıyorum. Idam cezası kanımca intikam duygusundan başka hiç bir şey yaratmamıştır."**

Yakınları öldürülen bu nedenle mağdur olanların acılarını dindirme konusuna gelince; hiç bir ceza ve hiç bir uygulama kaybedilen insanı geri döndüremiyecektir. Bütün hukuk tarihi gösteriyor ki intikam duygularıyla hareket etmek şiddete şiddetle cevap vermek topluma huzur getirmeyecek.

1974 affından yararlananları baş suçlu ilan edip, ülkeyi 12 Eylül ortamına bu kişilerin getirdiğini iddia edenlere en iyi cevabı sağ görüşlü hukukçu Prof. Sulhi Dönmezer veriyor. **"30 Nisan 1974 affından önce cezaevlerinde 55.152 tutuklu ve hükümlü olduğu bu sayının 6 yıl sonra 60.185'e çıktığı, aradan geçen 6 yıllık süre içinde Türkiye nüfusunun 6 milyon artığı gözönüne alındığında, bu 1974 affından yararlananların bir daha suç işlemediğinin kanıtıdır.**

Neden idamlara karşıyız

Ölüm cezası yaşama hakkını ortadan kaldıran, insanlık dışı ve her iki taraf içinde, aşağılayıcı bir cezadır. Yapılacak en ufak adli bir hata da bir insan yok edilecektir. Ölüm cezasında geri dönüş, davayı yenileme, hataları düzeltme imkanı olmayacaktır. Çağdaş hukukda bir kural vardır. **"Bir masum insan cezalandırılacağına bırakın yüz suçlu serbest kalsın"** Idam cezası bu anlayışla bağdaşır mı?

Üstelik bugün ülkemizde 12 Eylül 1980'den bu yana yetkisiz, kukla mahkemelerce, işkence altında alınan ifadelerle, pişmanlık yasasından yararlanıp kendi kellesini kurtarmak için suçu başkalarının üzerine atanların ifadeleriyle verilen idam kararları ve bu şekilde karar verilip yapılan 27 infaz var.

Ne dediler?

Ankara Baro Başkanı Atilla SAV:

Tarihin derinliklerinden gelen uygarlığa beşiklik etmekle övünen devletimiz, anayasalarından yasalarından ölüm cezası

dir. Ancak bu cezanın varlığının büyük ölçüde caydırıcı nitelik taşıyacağı için biz bugünkü şartlar altında ceza menkubesi arasında bulunması lazım gelir düşüncesini taşıyoruz.

geriye dönüş söz konusu değil. Biz hekimler insan hayatının dokunulmaz bir değer olduğuna inanırız. Bu nedenle ölümden bir caza olmadığına inanıyoruz.

Dış ekonomik yardımda, Amerika'dan cömert çıktılar

Sovyet yardımında aslan payı bizim

kaldırmaya yönelik bir cezadır. Bu ceza biçimi ne yazık ki hâlâ bir çok ülkede uygulanıyor.

18. yüzyılda insancıl (hümanist) felsefi akımlarla birlikte ölüm cezalarıyla ilgili tartışmalar yeniden güncellik kazanıyor, cezalarda şiddetin yanlışlığı tartışılmaya başla-

Avrupa'da idam

Kısasa kısas yani dişe diz, göze göz ilkesinin çağdışı kabul edilerek gerilerde kaldığı çeşitli ülkelerde idam cezaları kaldırıldı. Yasalarından tamamen kaldırılmayan ülkelerde ise uygulanmaz oldu. 1848 yılında Fransa çıkardığı bir yasa ile siyasi suçlarda idam cezalarını kaldırdı. Hollanda 1870, Isveç 1921, Danimarka 1930, Finlandiya 1949 yıllarında idam cezalarını kaldırdılar.

Bugün, Avusturya, Ingiltere, Italya, Fransa, Ispanya, Federal Almanya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Izlanda, Lüksemburg, Norveç, Portekiz, Nikaragua, Brezilya, Kolombiya, Dominik Cumhuriyeti, Ekvator, Fiji, Uruguay, Venezüella, Honduras gibi ülkelerde idam cezası yoktur.

Türkiye'de idam

Ne yazık ki peşpeşe bir çok ülke idam cezasını yasalarından kaldırırken Türkiye tam ters yönde gitmektedir. Özellikle 12 Eylül darbesinden sonra verilen idam cezalarının ve yapılan infazların birden bire artmasıyla ülkemiz dünyada

Tarihin derinliklerinden gelen uygarlığa beşiklik etmekle övünen devletimiz, anayasalarından, yasalarından ölüm cezasını kaldırmış olan Batılı devletlerden daha az kültürlü daha az uygar değildir. "Kanı kanla yıkayamayız" deyiminin benimsenip yerleştiği ülkemizde, ölüm cezasının kaldırılması, artık toplumsal bir gerek haline gelmiştir.

MDP, Ülkü SÖYLEMEZOGLU:

Türk hukuk sisteminde böyle bir ceza vardır. Bu nedenle şimdi tartışmaya açılması ihtiyacı duymuyorum.

DYP, Hüsamettin CİNDORUK:

Idam cezalarına karşı değilim. Çünkü bu ceza kaldırıldığı takdirde kan gövdeyi götürür... Bir hukukçu olarak idamın caydırıcılığını düşünürüm.

RP, Ahmet TEKDAL:

Ölüm cezalarının kaldırılmasının doğru olmadığı kanaatindeyiz. Elbetteki insan hayatına son vermek en kötü bir netice-

şartlar altında ceza menkubesi arasında bulunması lazım gelir düşüncesini taşıyoruz.

HP, A. Güven GÜRKAN:

Idam cezalarının infazıyla ilgili meclis oylamalarında HP milletvekillerinin büyük çoğunluğu infaz lehinde oy kullanmamıştır. Böylece de ölüm cezalarına karşı olduklarını dolaylı olarak belirtmişlerdir. TBMM infaz için onay bekleyen çok sayıda ölüm kararının ertelenmesinden ve bir af yasası kapsamı içinde bu ertelemenin hukuksallaştırılmasından yanayım. Bu infazların bir caydırıcılık etkisine sahip olduğunu düşünmüyorum.

Türk Tabibler Birliği Dr. Uğur CİLASUN

Ancak amacı yaşatmak olan bir meslek mensuplarının öldürmeyi onaylaması düşünülemez. Biz cezanın "Islah etmek" amacına yönelik olduğuna inanıyoruz. Ölüm cezası, ortadan kaldırmak, yoketmek demektir. Neyi ıslah edecek, kaldı ki yapılan bir hata durumunda

inanırız. Bu nedenle ölümden bir caza olmadığına inanıyoruz.

SODEP, E. İNÖNÜ

Karşı karşıya bulunduğumuz konu bir af yasasının çıkarılmasıdır. Bu af yasası idam cezalarını da kapsayacak fakat bunlar yakın geçmişte olan olaylarla ilgili. Onun için ben ağırlığın bu konu üzerinde tutulmasını istiyorum.

T. Mimar Mühendis Odalar Birliği: B. TANIK

Toplumsal yapıda insanı suça iten yığınla etmen varken bireyleri teker teker en şiddetli biçimde cezalandırmak çözüm değildir. Kaldı ki bugün arkadaşlarını ihbar edenler nedamet getirdi diye salıverilirken öyle veya böyle onca yılını cezaevinde geçirdikten sonra "muhbir olmadın sen hiç akıllanmazsın, ıslah olmazsın, seni asalım" demek ne ölçüde olumlama taşıyor. Bu nedenle idam cezalarının affedilmesinden ve cezalandırma biçimi olmaktan çıkarılmasından yanayım.

Roger çantasında tehlikeli bir Amerikan planıyla Ankara'ya geldi

ABD baskı yapıyor

NATO Başkomutanı Amerikalı general Rogers aracılığı ile Türkiye şimdikinden daha da tehlikeli bir noktaya itilmek isteniyor. Milliyet gazetesinin 8 Ekim 1985 tarihli baskısında yer alan ve gerek Türk Genelkurmayı, gerekse general Rogers tarafından üstü kapalı bir biçimde de olsa **doğrulanan** bu habere göre ABD Türkiye'ye dört filo (72 uçak demek) F-16 **"verilmesini"** ve bu uçakların 500 km menzilli atom bombası başlıklı roketlerle donatılmasını istiyor.

Bugüne kadar Türkiye'de atom bombası taşıyan **"Honest John"** füzeleri vardı. Bu füzelerin menzili 40 kilometredir. ABD hükümeti bir süredir bu füzelerin eskidiklerini bahane ederek topraklarımıza daha uzun menzilli silahlar yerleştirmek ve böylece Türkiye'den Sovyetler Birliği'ne yönelen atom saldırısı tehdidini artırmak istiyor. Eğer ABD'nin istediği olursa F-16'lara takılacak 500 km menzilli roketlerle (F-16 uçaklarının kendi menzillerinin de 1000 km olduğu dikkate alınırsa) Sovyet topraklarının (başkent Moskova dahil) önemli bir bölümü yurdumuzdaki Amerikan atom bombalarının etki alanına girmiş

Modernize edilmiş ABD tankları

ve Türkiye de kuşkusuz kendilerini savunmak için önlem alacak olan Sovyetler açısından bir numaralı hedef durumuna sokulmuş olacak.

Böylece ABD Türkiye topraklarını Sovyetler'e saldırmak için kullanma olanaklarını alabildiğine genişletirken bir Sovyet karşı saldırısını da kendi üzerinden bizim üzerimize kaydırmış olacak.

Bu nedenle geleneksel olarak NATO'yu savunan bazı çevreler bile yeni ABD planlarını kuşkuyla karşılıyorlar. Nitekim başında çıkan haberlere göre Londra'daki Uluslararası Stratejik Araştırma Enstitüsü (IISS) Başkanı Alfred Almanya'nın Sesi Radyosu'nun 23 Eylül 1985 tarihli yayınında bu konuyla ilgili *şunları söyledi: **"Türkiye yeni füzeler almadan çok iyi düşünmelidir. Kısa menzilli Lance füzeleri Türkiye için yeterlidir. Ankara bu konuda karar vermeden önce alacağı silahların Sovyetler Birliği üzerinde bir tehdit unsuru yaratıp yaratmayacağını düşünmek zorundadır."**

Rogers tarafından ortaya atılan ve Evren, Özal ve Genelkurmay Başkanı Üruğ'un son üçlü toplantılarında da ele alınan bu ABD planını Milliyet gazetesi **"NATO'dan tehlikeli öneri"** başlığıyla duyurdu. Aynı gazete **"aşağı tükürsen sakal, yukarı tükürsen bıyık"** diyerek Türkiye'nin Amerika'nın baskısı altında olduğunu belirtiyor. Cumhuriyet gazetesinde Ilhan Selçuk ise general Rogers ile general Evren arasındaki yakın dostluğun Türkiye açısından doğurduğu tehlikelere işaret ediyor.

SODEP-HP af ve insan hakları komisyonu'nun basın açıklaması

Türkiye'de işkence vardır

12 Eylül 1980 tarihinden bugüne kadar artarak süren insan hakları ihlalleri ve işkenceler, resmi makamların aksini iddia etmelerine karşın artık gözlerden saklanamaz hale geldi. 7 ekim tarihinde Köln radyosu'nda açıklanan, sansüre uğradığı için Türkiye basınında yer almayan SODEP-HP af ve insan hakları komisyonu'nun ortaklaşa düzenledikleri basın toplantısında, Prof. Cahit Talas Türkiye'de işkencenin var olduğunu söyledi. Resmi makamların işkence iddialarını reddetmelerine karşın, bunun duruşma tutanakları ve avukat tutanakları tarafından çürütüldüğünü belirten Talas, konuşmasında **"Tek tip elbise konusu, ilgililerin ısrarı ve uygulamaları sonucunda işkenceye dönüşmüştür. 20 eylül günü avukatlarca düzenlenen bir tutanak bu duruma açık bir delil oluşturuyor. Metris Cezaevinde bir bölüm tutuklu tek tip elbise giymek istedikleri halde kendilerine buna karşı gelirlermiş işlemi yapılmakta anlamı ne ise, daha şiddetli yasa dışı uygulamalara hedef olmaktadırlar. Cezaevi yönetimleri işkence uygulamalarından çekinmemektedirler.**

Bu durumların, suçlamaların doğru olup olmadığını hükümet araştırmalı ve cezaevi yöneticilerinden kusurlu olanlar cezalandırılmalı, yasa dışı bu işlemlere son verilmelidir" dedi.

Şebinkarahisar ilçesinde Özcan Altın, Ruhi Tan, Ömer Vatan polislerin yaptığı işkenceyi anlatıyorlar.

Talas tutukluların zaman zaman savunma hakkından yoksun bırakıldıklarını sık sık da duruşmalardan dışarı çıkarıldıklarını anlattı. Halkçı Parti Genel Sekreteri Yardımcısı Cüneyt Canver de Türkiye'de işkencenin varolduğunu yeniden vurgulayarak, Adalet Bakanı Nejat Eldem'in de 5136 işkence olayı tesbit edildiğini rakamsal olarak açıkladığını hatırlattı. Canver daha sonra **"Bunlar adli mercilere intikal eden rakamlardır. Adli makamlara intikal etmeyen daha nice sayısız işkence olayı olduğunu hepimiz, onlar da biz de biliyoruz. Işkence genellikle siyasi şubelerde ve emniyet müdürlüklerinin alt katlarında yapılmaktadır. Bülbül ağacı tabir edilen yerlere asılmakta, sanıklar falakaya yatırılmakta, elektrik verilmektedir. Yakınlarının ırzına geçmekle tehdit edilmektedirler. Adalet Bakanı yalan söylemektedir. Işkence olaylarının üzerine gitmemektedirler. 12 Eylül öncesinin tek suçlusu bu çocukları göstererek hınçlarını onlardan almaya kalkışıyorlar. Bunların hesabı mutlaka sorulacaktır. Kurtulabileceklerini sanmasınlar"** dedi.

Türkiye Postası redaksiyonu temsilci ve okurlarıyla toplantılara başladı

"Yazalım ne olursa olsun yine yazalım"

Türkiye Postası redaksiyonu okurlarına daha gelişmiş ve etkili bir gazete sunabilmek amacıyla temsilcileriyle ve okurlarıyla yakın ilişki kurmayı uzun süreden beri planlamaktaydı. İzin döneminin de sona ermesiyle bu yönde adımlar attı. Bu anlamda bilgi alış verişinde bulunmak, sorunları ve görevleri gazeteyi yaşatanlarla -temsilciler ve okurlarla- tartışmak için bir dizi görüşmeler yaptı. Önümüzdeki dönemde de bu görüşmeleri ve toplantıları genişleterek sürdürecek. Redaksiyon geçtiğimiz günlerde bir toplantı nedeniyle F.Almanya'ya gelen **Avusturya, İsveç, Hollanda, Danimarka** ve **Yunanistan'dan temsilci ve okurlarla** görüştü. Ayrıca **Türkiye Postası** redaksiyonu 67. sayımızda duyurusunu da yayınladığımız, F. Almanya'da bir bölgeden temsilci ve okurlarla bir toplantı yaptı. 6 Ekim günü Köln İşçi Birliği'nde yapılan toplantıya **Siegen, Düsseldorf, Wuppertal, Remscheid, Köln, Krefeld** ve **Duisburg Türkiye Postası temsilcileri ile Köln'den ve Troisdorf'tan okurlar** katıldılar.

Tüm bu görüşmeler sonucunda ortaya çıkan, temsilcilerimiz ve okurlarımızın Türkiye Postası'na yönelik eleştirilerini, eksik ve olumlu buldukları yanları, önerilerini tüm okurlarımıza aktarmayı düşündük.

Temsilcilerimizin ve okurlarımızın özellikle üzerinde durdukları eleştirileri, eksik ve olumlu yanlarını ve önerilerini genel olarak başlıklar halinde toplamak mümkün.

Gazetenin yazı dili

Gazetede yer alan haber yorum ve çeşitli yazılarda kullanılan dilin daha basit ve anlaşılır bir dil olması yönünde eleştiriler geldi. Haberlerde ve haber-yorumlarda peş peşe tekrarların yeraldığı, gazetede yer alan tüm haberlerin dilinde genel bir dil bütünlüğünün sağlanması gerektiği belirtildi. Gazetenin demokrasi isteyen en geniş yığınlara seslendiği, bu-zı dili ve konu seçimini titizlikle oluşturması gerektiği vurgulandı.

Somut sorunlara eğilmek

F. Almanya'da ve Batı Avrupa'daki güncel konulara daha geniş ve derinliğine yer verilmesi istendi. Bu konuda AIDS, emeklilik sigortası vb. konularda örnekler getirildi. Yurt dışındaki göçmen işçilerin sorunlarının, bölgesel haberlerin canlı bir şekilde verilebilerek okurların gazetede kendilerini bulmalarının önemi vurgulandı. Siegen temsilcisi, **"Bence eksiklik şu, insanlar en fazla kendi çevrelerindeki olaylarla ilgilenip, deneyim aktarımı istiyorlar. Bölgelerden arkadaşların sorunlarını iletmeleri gerekir. Somut sorunlara eğilmekte fayda var."** diyerek 67. sayımızda kendilerinin gönderdiği Siegen'le ilgili haberin bölgelerinde çok ilgi çektiğini, gazetenin satışını etkilediğini belirtti.

Gazete basında yer alan haberlerin alınıp yorumlandığını, bu anlamda gazetede özgün, yaratıcı, sorunlara yönelik, araştırma ve haberlerin yer almadığı yönünde eleştiriler geldi.

Köşe yazıları

Temsilciler ve okurlar görüşlerini dile getirirken, bir gazeteyi köşe yazılarının oluşturduğunu belirterek, daha ilginç, somut sorunlara yönelen, zengin içerikli **köşe yazıları** beklediklerini vurguladılar.

Spor yazıları

Temsilci ve okurlarımızın büyük çoğunluğunun üzerinde durdukları bir eksiklik de **spor yazıları** idi. Türkiye'deki ve yurt dışındaki amatör ve profesyonel alandaki spor klüpleri ve spor olayları üzerine yazılar, haberler, yorumlar talep edildi.

Geniş politik kesimlerden haberler

Köln'den daha önce de Türkiye Postası'nın yaptığı toplantılara keleri tanıtıcı yazıların ve sosyalist-kapitalist ülke karşılaştırmalarının olumlu olduğunu, bunların sürdürülmesi gerektiğini belirtti.

Somut öneriler

Yurt dışında yaşayan göçmen işçilerin çocuklarının eğitim sorununa ve sahip oldukları haklara ilişkin haber ve bilgilendirme yazılarının çıkması önerildi. Köln'den ve Trosidorf'dan bir okurumuz, **"F.Almanya'da çalışan işçilerin çocuklarının eğitim sorunu vardır. Anne-babalar eğitim konusunda ne yapacaklarını bilmiyorlar. Kendi haklarından haberdar değiller. Bu konularda yazılar istiyoruz."** diyerek taleplerini dile getirdiler. Ayrıca Krefeld temsilcisi de F.Almanya'da ve diğer Batı Avrupa ülkelerinde yüksek öğrenim gören Türkiyeli gençlerin sorunlarına eğilinmesini istedi.

Çeşitli konularda yazı dizilerinin yer alması da gelen önerilerdendi. Bu konuda bazı okurlar ve temsilciler somut örnekler verdiler. Örneğin, sosyalist sistemde spor anlayışı, Türkiye'de sınıf sendikacılığı ve günümüzdeki durum, F. Almanya'da sendikacılık konularında yazı dizileri vb. gibi.

Köln'den bir okurumuz Türkiyelilerin Batı Avrupa'daki halklar kadar **barış** konusuna eğilim göstermediğini belirterek, **"güçlü olmak için silahlanmamız gerek"** anlayışının hakim olduğunu, bunun kırılması için konunun geniş boyutlarla gazetede inceleme olarak yer almasını istedi.

Sanat sayfasında ise çeşitli sanat dallarında eğitici yazıların yer alması, yurt dışındaki Türkiyeli sanatçıların sorunlarının işlenmesi istendi.

Ayrıca kadın sayfası ve çocuklara yönelik yayınların yeralması istendi.

Temsilcilerden okurlardan, Türkiye Postası'na

Türkiye Postası redaksiyonu ve okurlardan gazeteyi her anlamda haber göndererek, olayları bizzat yaşayanların deneyimlerini aktararak, bölgelerindeki sorunları bildirerek, çeşitli konularda yazılar yazarak beslemelerini, katkılarını sürdürmelerini istedi. Gönderdikleri haberleri özellikle resimlendirmelerinin habercilik açısından önemini vurguladı. Ayrıca bundan böyle de mektupla, telefonla olabilirse doğrudan eleştirilerini, önerilerini iletmelerini istedi. Bu istekler üzerine söz alan Köln'den bir okurumuz gazeteyi okurların ve temsilcilerin her konuda beslemeleri gerektiğini belirterek Mevlana'nın bir sözünü uyarladı ve şöyle dedi: **"Yazalım ne olursa olsun yine yazalım"**.

Türkiye Postası'nın daha yaygın tanıtımı

Yapılan görüşme ve toplantılarda Türkiye Postası'nın daha yaygın tanıtımı, abone kazanma ve satışını yükseltme konularında da bilgi alış verişinde bulunuldu. Temsilciler abone yaparken, yaygın satışını düzenlerken edindikleri deneyimleri aktardılar. Kapı kapı dolaşarak Türkiye Postası satan temsilciler bu konunun çok önemli olduğunu, ama aynı oranda da sabır ve özveri isteyen bir görev olduğunu belirttiler. İşyerlerinde, pazarlarda, gazete satışları yapılarak, merkezi yerlerdeki bayilere verilerek gazetenin geniş tanıtımının sağlanması vurgulandı.

Gazetenin daha geniş tanıtımı için temsilci ve okurlardan çeşitli öneriler geldi. Bunların arasında dayanışma geceleri düzenlenmesi, tek sayfalık ucuz özel sayılar çıkartılması ve merkezi olarak Türkiye Postası ile dayanışma kampanyasının başlatılması önerileri vardı.

Redaksiyon için son derece yararlı olan bu toplantıları zaman zaman aktarmayı sürdüreceğiz. Bir kez daha bu vesileyle tüm okurlarımızdan gazeteye yönelik eleştiri, eksiklik ve önerilerini telefonla, mektupla veya temsilcile-

TKP Genel Sekreteri Batı Berlin'de

2-4 ekim tarihleri arasında Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi'nin (SEW) davetlisi olarak Batı Berlin'e giden TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu Türkiyeli işçilerin en yoğun yaşadığı mahalleler olan Kreuzberg ve Neukölln'de incelemelerde bulunarak, işçiler, sosyal danışmanlar, öğretmenler ve siyasi parti temsilcileriyle görüşmeler yaptı. SEW Başkanı Horst Schmitt ve Haydar Kutlu SEW tarafından düzenlenen ve çok sayıda Türkiyeli ve Batı Berlinli emekçilerin katıldıkları "TKP ile dayanışma" toplantısında birer konuşma yaptılar.

Türkiye Postası TKP Genel Sekreteri ile bir söyleşi yaptı

"Daha çok şeyler yapmalıyız"

Türkiye Postası: TKP'nin 65. kuruluş yıldönümü toplantısının yankıları sürüyor. Türkiye Postası'na izlenimler geliyor. Biz sizin izlenimlerinizi öğrenmek istedik. Klasik bir soru ama gecede neler hissettiniz?

Haydar Kutlu: Açık söylemeliyim ki, geceden önce ben de herkes gibi bu gece nasıl olacak, yığınsal olacak mı, sorusunu soruyordum. Kimi somut göstergelere önceden sahip olmama rağmen bu soru vardı kafamda. Böyle bir sorunun olmasını doğal kabul etmek gerek. Çünkü partimizin açık ismi ile yapılan, denebilir ki, ilk yığınlara açık toplantısı idi. Gecenin programını önceden açıklamamıştık. Geceye katılıma çağıran açık çağrılar ve propaganda yapmamıştık. Sonucu sizler de gördünüz. Yığınsal coşku dolu görkemli bir toplantı oldu. Salona girdiğimde sevinç ve heyecana boğulmuştum.

Ancak aylardır kafamı kurcalayan temel bir soru salona girdiğimde yokolmamış tersine artmıştı. Konuşmamı hazırlamaya başlarken kararlıydım. Halkımızı ilgilendiren her sorunu, ne kadar karmaşık da olsa, kapsamlı biçimde ele almaya çalışacaktım. Ajitasyon yanı ağır basan bir konuşma yapmayacaktım. Böyle bir konuşma ne kadar kaçınsanız da, uzun olacak ve sıkıcı olma tehlikesi taşıyacaktı. Acaba sıkılmadan dinlenecek miydi, anlaşılacak mıydı? Konuşmamın belli bir noktasına kadar soru kafamı yormaya devam ediyordu. Ancak ilgiyi gösteren olumlu tepkiler almaya başladığım andan itibaren artık bu soru silindi ve ben rahatlamış olarak konuşmamı sürdürdüm. Bitirdiğim zaman inancının doğrulandığını görenlerin huzuru vardı içimde.

Türkiye Postası: Neydi bu inanç?

de başarmalıyız. Kendilerine açıkça söyledim: **"TKP işçi sınıfının 65 yıllık partisi olarak elbette umuttur. Böyle görmekte haklısınız. Ama bu umut bir anlamıyla da olumsuzdur. Beklemeyi ifade eder. Böyle bakarsanız bizi diğer burjuva partileri gibi bir parti olarak görmüş olursunuz. Oysa sizin bir parçanızız. Sizler eğer umutlarınız için aktif mücadeleye girmezseniz o zaman tek başına TKP de birşey yapamaz. Biz sizinle varız ve sizinle güçlüyüz."**

Bizim parti olarak eksiklerimizi de dile getirmelerini istedim. Bize esas olarak bunlar gerekliydi. Özetle söylenirse, bizim daha anlaşılır olmak için çabamızın farkındalardı. Ama bu yönde daha fazla çaba harcamamızı bekliyorlar. Kimi zaman özen göstermeden ifade ettiğimiz şeyleri, çelişkili ifadeleri yakalamışlardı. Partili olmasalar bile eğitim istiyorlardı. Yani eğitim ve aydınlatma çabalarımızı eksik buluyorlar. Günlük her sorunlarının çözümünde partimizi yanlarında görmek istiyorlar. Partimizin yığın önderlerini tanımak istiyorlar. Bunlar şöyle toparlanabilir: Genel olarak kazanılmış güveni somut ifade biçimleri ile pekiştirmek gerekiyor. Bu noktada hem parti yönetimi olarak bize, hem de doğrudan yığınlar içinde çalışan örgüt ve kadrolarımıza çok iş düşüyor.

Demokrasi güçlerinin ve solun birliğinin gerekliliğini kavramışlardı. Kavramanın da ötesinde açıkça bizlerden bunu bekliyorlar. Özellikle solun sayısız örgütlere parçalanmış olmasını anlamıyor ve buna kızıyorlar. Kendi deyimleriyle "her kafadan bir ses çıkıyor". Bu açıdan Sol Birlik'i olumlu değerlendiriyorlar. Ancak soruları da yok değil. Sol Birlik gazetesini çok dikkatle izlediklerini gördüm. Açıkça söylemeyi görev sayıyorum ki, olumlu bir adım, ama

di. Gazetenin demokrasi isteyen en geniş yığınlara seslendiği, bunu hedeflediği belirtilerek seslendiği kesim dikkate alınarak ya-

Köln'den daha önce de Türkiye Postası'nın yaptığı toplantılara katılmış, gazetenin aktif satışını yapan **bir okurumuz** sosyalist ül-

Postası'na

Türkiye Postası redaksiyonu gelen eleştirileri, sorunları, eksiklikleri yanıtladı. Temsilcilerden

eleştiri, eksiklik ve önerilerini telefonla, mektupla veya temsilcilere ileterek bize bildirmelerini beklediğimizi belirtelim.

Bazı garip raslantılar (!)

Ölüler konuşmaz

– Abdi İpekçi'nin ablası ve eniştesi trafik kazasında öldü. Tiyatrodan dönen Mehmet ve Hayati Aker'e gece 23.30 sıralarında İpekçi'nin öldürüldüğü karakol durağı yakınında Vali Konağı caddesinde Mehmet Kartal idaresindeki 34 RZ 354 plakalı otomobil çarptı. Otomobilin altında kalarak sürüklenen Abdi İpekçi'nin ablası ile eniştesi hastaneye kaldırılırken yolda can verdiler. (17 Aralık 1982 günlü Türkiye gazeteleri)

– Paul Henze'nin İpekçi görüşmesine tek tanık olarak gösterdiği eski Dışişleri Bakanı Profesör Turan Güneş (61) İzmir yolcu gemisinde birdenbire rahatsızlandı ve kalp krizi geçirdi. Ancak kurtarılamayarak hayata gözlerini yumdu. (10 Nisan 1982 günlü Türkiye gazeteleri)

– Banco Ambrosiano'nun yönetim kurulu üyelerinden İtalyan banker ve çimento kralı Carlo Pesenti, Montreal'de bir hastanede öldü. (The Times, **22 Eylül 1984**)

– ABD'li Piskopos Marcinkus'un başında bulunduğu Vatikan Bankası'nın ortağı Banco Ambrosiano'nun sahibi Roberto Calvi, 18 Haziran 1982 günü Londra'da Blackfriars köprüsü altında cebine tuğlalar doldurulmuş olarak asılı bulundu. Bankadan 2 milyar dolar tutarında paranın Latin Amerika'daki diktatörlüklere ve Polonya'daki karşı devrimcilere yollandığı belirlenmiş bulunuyor.

– P-2 Mason locası şefi Licio Gelli tutuklandığı İsviçre'den Güney Amerika'ya kaçırıldı.

– Calvi ile bağlı olduğu belirtilen İtalyan işadamı Yugo Niutta' nın Londra'da bir otelde intihar ettiği öne sürüldü. (The Times, **4 Aralık 1984**)

– Ingiliz televizyonunda MHP'lilere de silah sattığını açıklayan eski CIA ajanı Frank Terpil, Amerikan makamlarınca **"gıyabında"** 50 yıl hapis cezasına mahkum edildi.

– Terpil'in ortağı eski CIA ajanı Kevin Malkehi, 1983 yılında CIA'nın Langley'deki merkezinin bahçesinde ölü bulundu.

– Şubat 1984'te Italyan gizli askeri istihbarat ve güvenlik örgütü SISMI'nin şefi General Santovito, devlet sırlarını açığa vurduğu gerekçesiyle tutuklandı ve tutuklandıktan birkaç gün sonra öldü. (**Izvestiya**, 31 Mart 1985)

– Aralık 1981'de Ağca'yı Binbaşı Petruçelli adıyla hücresinde ziyaret eden SISMI görevlisi Italyan albay geçenlerde öldü.

– 1 Şubat 1983 günü Mehmet Ali Ağca, Mehmet Şener, Ömer Ay ve Abdullah Çatlı'ya sahte pasaportların çıkarıldığı Nevşehir Emniyet Müdürlüğü'nün evrak servisi yandı ve tüm evraklar kül oldu. (Örsan Öymen, **Milliyet**, 27 Nisan 1983)

– Merkezi Milano'daki Banco Ambrosiano'da bulunan silah şirketinin sahibi Henri Arsan tutuklandı. Amerikan Federal Narkotik Büro ajanı olan Arsan, tutuklu bulunduğu Milano'daki San Vittore hapisanesinde "kalp krizi" **sonucu öldü.** (Cumhuriyet, **12 Kasım 1983**)

– Üsküp Başkonsolosu Ekrem Arıkan, **"geçirdiği bunalım sonucu"** beynine sıktığı tek kurşunla intihar etti. (**Hürriyet**, 15 Ocak 1983) Türk Dışişleri Bakanlığı, Başkonsolosun intiharının Pana'ya suikastle ilgili pasaport yolsuzluğu konusunda bir soruşturmayla bağlı olduğu yolundaki spekülasyonları reddetti. (**The Times**, 15 Ocak 1983)

– Arsan ve silah imparatoru olarak bilinen Renato Gamba hakkında geniş bilgi veren örgütün ileri gelen elemanlarından Raphael Reggie'nin cesedi Adigo nehrinden çıkarıldı. (Hürriyet, **7 Aralık 1982**)

Amerikan Merkezi Istihbarat Dairesi CIA'nin eski mensuplarından Waldo Dubberstein, Washington yakınlarındaki bir binanın bodrum katında başına sıkılmış bir kurşunla ölü bulundu. (**Milliyet**, 1 Mayıs 1983)

Bunlar basına yansımış bizim derleyebildiğimiz bazı örnekler... Sonuçları açıklanmayan bütün bu olaylar, yalnızca birer raslantı mı? Ama CIA'nin iyi bildiği bir gerçek varsa o da ölülerin artık konuşamayacağıdır.

Ağca davasında yeni gelişmeler

Roma'da İtalyan savcı yalanlandı

Papa suikastı davasında tanık olarak dinlenen eski Ankara ÜGD ikinci başkanı Abdullah Çatlı Italyan savcısının kendisinin Sovyetler Birliği'nde eğitim gördüğünü öne süren açıklamalarını yalanlayarak ömründe hiç Sovyetler'e gitmediğini, gizli servislerin bu yalanları maksatlı bir şekilde öne sürdüklerini ve kendisini alet ederek bir takım dolaplar çevirmeye çalıştıklarını söyledi. Italyan savcısının **"Çatlı Kırım'da bir yıl eğitim gördüğünü söylüyor"** şeklindeki yalanlarını birinci sayfada büyük başlıklarla veren gazeteler Çatlı'nın bu yalanları reddetmesini arka sayfalarda bir kaç satırla geçiştirdiler. Bilindiği gibi Abdullah Çatlı şu anda Fransa'da eroin kaçakcılığı yüzünden çarptırıldığı bir hapis cezasını çekmektedir.

Çatlı'nın bu açıklamaları Italyan savcıyı son derece zor durumda bırakırken Serdar Çelebi ile yüzleştirilen Ağca'nın yeni yalanları ortaya çıktı ve bu teröristin hapisteyken de bazı gizli çevrelerce yönlendirildiği bir kere daha belli oldu. Ağca'nın daha önceki ifadelerinde suikastten önce telefon edip konuştum dediği Münih'teki Trakya şirketinin Ağca tutuklandıktan çok sonra kurulduğu, bu nedenle Ağca'nın Bekir Çelenk ve Muzaffer Sarol'a ait bu şirketin telefon numarasını ancak hapiste öğrenmiş olabileceği anlaşıldı.

"Papa suikastini Bulgarlar yaptırdı" şeklindeki iddiaların tek dayanağı olan Ağca'nın böylece bir kere daha yalancı şahit olarak yakalanmasından sonra Roma'daki mahkeme gerçekleri ortaya çıkarmaya değil, gizlemeye uğraştığını ispat eden bir karar daha aldı ve **G. Pandico**'nun şahit olarak dinlenmemesine karar verdi. Mafya gibi Italyan gizli gangster örgütü olan **Camorra**'nın önde gelen adamlarını polise yaptığı açıklamalarla ele veren **Pandico** bir kaç ay önce başka bir mahkeme önünde Mehmet Ali Ağca'nın hapishanede Italyan gizli servis subayları ve Camorra üyesi haydutlarca Bulgaristan'ı suçlayan ifadeler vermeye zorladığını açıklamıştı. Eğer Pandico şahit olarak dinlenseydi Ağca'nın Italyan gizli servisi SISMI ile ilişkileri ortaya dökülecekti.

Bu sırada Istanbul'da yeni açılan bir davada daha önce 36 yıl hapse mahkum olmuş Atilla Serpil adında bir ülkücü Ağca'nın rolünü üstlenmeye çalışarak kendisinin de (!) Bulgar gizli servisleri hesabına çalıştığını ve A. Ipekçi'nin de Bulgaristan emriyle öldürüldüğünü öne sürdü. Ağca'nın hapisten kaçırılmasında rol oynamış olan Atilla Serpil Bulgaristan aleyhindeki kampanyayı yeniden canlandırmak için belli çevrelerce öne sürülmüş olsa da daha ilk ifadesinde içine düştüğü tutarsızlıklar Ağca gibi başarılı bir artist olmadığını gösteriyor.

odvardı içimde.

Türkiye Postası: Neydi bu inanç?

Haydar Kutlu: Lenin'in bir uyarısı vardır. Işçileri, yığınları çocuk yerine koymamak. Onların en karmaşık sorunları kavrayabileceğine inanmak. Aynı zamanda onlardan öğrenmek. Yığınlara inanmak güvenmek herşeyden önce bu demektir. Yığınlarla gerçekten canlı bağların başka biçimde kuralabileceğine inanmıyorum. Yığınların gücü dediğimiz şey onların alanlardaki gücü demek değil yalnızca. Hatta bu sonuçtur. Ondan önce onların istemleri ve iradeleri gelir. Eğer somut durumda onların istem ve iradeleri ile partinin istemleri uyum gösteriyorsa o zaman komünist parti gizlilik ve ne kadar zor koşullar altında olursa olsun, yığınların gücüne dayanıyor demektir. Işte partimizin bu büyük güce dayanmaya başladığını gördüm ki, bu pratikde yığın bağlarımızın güçlenmekte olduğu anlamına geliyor. Bana ve tüm yoldaşlarıma coşku veren gelecekle ilgili devrimci iyimserliğimizi olağanüstü güçlendiren bu oldu. Şimdi daha büyük bir mücadele enerjisi ile dolu olduğumuzu söyleyebilirim.

Türkiye Postası: Siz Federal Almanya'da çeşitli toplantılar yaptınız. Bu toplantıların sonuçlarını özetleyebilir misiniz?

Haydar Kutlu: Evet Federal Almanya'da Türkiyeli işçilerin yoğun olduğu hemen her yere gittim. Buralarda ezici çoğunluğunu partili olmayan işçilerin oluşturduğu toplantılar yaptık. Her toplantıya 25-30 civarında işçi arkadaş katıldı. Bu toplantılar tek yanlı bir konuşma değil, karşılıklı söyleşi havasında samimi, sıcak bir atmosfer içinde geçti. Benim için çok önemli ve öğretici idi. O kadar ki, sonuçlarını hiç bir yanı dışta bırakmaksızın burada özetlemem imkansız. Ayrıca bu görüşmeler üzerinde düşündükçe yepyeni sonuçlar çıkarıyorum.

Böyle de olsa kısaca sorunuzu yanıtlamaya çalışayım. Herşeyden önce yukarda gece ile söylediklerimi bu görüşmeler pekiştirdi. Diyebilirim ki, gecedeki konuşmam bu görüşmelerimde katılan işçi arkadaşlar tarafından neredeyse özetlendi. Ama daha önemlisi geceye katılamayanlar da, o konuşmadan tamamen habersiz olarak, dile gelen sorunlarda aynı sonuçları benden daha da canlı ifade ettiler. Diyebilirim ki, partimizin politikasındaki yeni açınımlar için bir bakıma referandum niteliği taşıdı bu görüşmeler. Sonuç kesinlikle olumludur. Bu çizginin kararlılıkla sürdürülmesinde bize sonsuz bir cesaret aşıladı.

Belki de en başta söylenmesi gereken sonuç şudur: TKP'ye güveni gördüm. Umut olarak bakılıyordu. Çok şey, belki de gücümüzü aşan ölçüde çok şey bekleniyor. Bu elbette sevindiricidir. Ama daha da çok, düşündürücü oldu benim için. Bu güvene layık olmak için şimdiye dek yaptıklarımız yetmez. Daha çok şeyler yapmalıyız. Ikincisi yığınlara boş bir umut duygusu da vermemeliyiz. Yapabileceklerimizi söylemeliyiz, ama bunları mutlaka gerçekleştirmeyi dikkatle izlediklerini gördüm. Açıkça söylemeyi görev sayıyorum ki, olumlu bir adım, ama henüz beklentilere yeterli yanıtlar vermiyor, diyorlar. Farklılıkların bu gazetede yer almasını doğru bulmadıklarını, kendi somut sorunlarına daha az yer verildiğini ifade ediyorlar.

Son olarak şunu da söylemeliyim. Tüm görüşmelerimde gelen soruların ve ortaya atılan sorunların hemen hepsi ülke ile ilgiliydi. Bu ülke ile bağların çıplak bir göstergesiydi. Bu nokta en dikkate değer noktaların içindeydi benim için. Açıkça görüyorlardı ki, ülke dışındaki sorunlarının çözümü ülkedeki politik durumla çok yakından bağlıdır. Yoksa yaşadıkları ülkenin sorunlarına gözlerini kapamıyorlardı. Tersine her ikisi arasındaki bağı çok güzel ifade ediyorlardı. Örneğin Batı Avrupa'daki barış hareketini, kardeş DKP'nin çalışmalarını çok dikkatle değerlendirdikleri açıkça gözleniyordu. Ayrıca ülke ile ilgili izinlerinde elde ettikleri canlı izlenimler de benim için çok değerli oldu. Ama onları burada sıralamam olanaksız. Ancak bir başka biçimde bunları da mutlaka yansıtmak istiyorum.

Türkiye Postası: Konuşmanızda ulusal değerlerin, kültürel mirasın işçi sınıfı tarafından korunmasının önemine değindiniz. Yurt dışında yaşayan işçiler, gençler açısından bu konu özel bir önem taşıyor. Bu yönde gözlemleriniz oldu mu?

Haydar Kutlu: Elbette oldu. Hem ülkedeki politik, sosyal durum ile ilgili olarak dile geldi, hem de Federal Almanya'daki koşullar nedeniyle. Özellikle bizim "çürüme, yozlaşma" olarak nitelediğimiz durumun son bir yıl içinde çok canlı somut örneklerini sıraladılar. Diğer yandan toplantılarımıza genç, yaşlı ve kadın işçi arkadaşlar katılmıştı. Birkaç toplantıda ben katılan arkadaşlara "dine inananlar da var mı?" diye sormuştum ve vardı. Belirtmeliyim ki, onlarla çok iyi bir diyalog kurduk. Işte bu bileşimdeki toplantılarımızın birkaçında kültür sorunu, Batı Avrupa'da gençlerimizin durumu çok canlı bir tartışma konusu oldu. Çok düşündürücü ve öğreticiydi. Daha sonra aydın dostlarla da ayrı bir toplantım olmuştu. Bu da benim için çok değerli canlı izlenimler elde ettiğim bir toplantıdır. Orada da çok farklı yönleriyle bu sorun ele alındı. Üçüncü olarak gerek FAC'da ve Batı Berlin'de kardeş partilerin çeşitli düzeydeki yönetici ve aktivistleriyle görüştüm. Ve aynı konuyu ele aldık. Toplam olarak diyebilirim ki, TKP olarak bu soruna açık ve anlaşılır bir yaklaşım getirdik. Ama en nihayet bir yaklaşım. Konu ise olanca yakıncılığı ile orta yerde duruyor. Sorunun çözümü bir yana, kavranması için çok geniş bir çevre içinde tartışılmasını zorunlu görüyorum. Ayrıca herkesin katkısına açık bir konu bu.

Sonuç olarak, FAC'da geçirdiğim 15 gün ve Batı Berlin'deki günlerim, 65. kuruluş yıldönümü gecemiz benim için unutulmaz anı ve derslerle dolu oldu. Bugünlerde bunları özümsemeye ve sonuçlar çıkarmaya çalışıyoruz.

Tüm dünyanın kınadığı İsrail'i ABD haklı buldu

Ortadoğu'da barışı engelleyen İsrail ve ABD'dir!

Lübnan'da birkaç aydır özellikle Beyrut'ta ve daha sonra kuzeydeki kentlerde yoğunlaşan karşıt gruplar arasındaki çatışmalar, bombalı terör olayları, eylül ayı sonuna doğru 20 kadar İsrail savaş uçağının Lübnan'ın kuzeyini bombalaması ile şiddetlendi; 30 eylülde Batı Beyrut'ta dört Sovyet diplomatının fanatik bir sağ terör örgütü tarafından kaçırılması ile tırmanan gerginlik, 1 Ekim günü sekiz İsrail savaş uçağının 2400 km. uzaktaki Tunus'ta Filistin Kurtuluş Örgütü'ne ait karargahı bombalaması ile yeni bir boyuta ulaştı. Hatırlanacağı gibi Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), İsrail'in Lübnan'a saldırısının ardından 1982'de Beyrut'u terkederek, Tunus'a yerleşmişti.

İsrail'in ülke sınırları dışında gerçekleştirdiği en büyük terör eylemi olan bu saldırı ile Tel Aviv yönetimi Ortadoğu'da barışın sağlanabilmesinin en can alıcı noktası Filistin sorununun barışçıl bir çözümüne hiçbir zaman yanaşmayacağını, FKÖ'yü yasal bir örgüt olarak hiçbir zaman tanımayacağını ve bölgede kaba kuvvete başvurarak hegemonyasını sürdüreceğini bir kez daha sergiledi. Şimdiye dek Filistinlilerin ya da FKÖ'nün yaşadığı her ülkeyi kan gölüne dönüştürmeyi devlet politikası haline getiren İsrail son olay ile çatışma alanını fiilen Batı Akdeniz'e de taşımış oldu.

Olayın ardından bölgede denetimi zor terör olaylarına yolaçılması, gerginliğin daha şiddetli boyutlara ulaşması, İsrail'in yeni bir saldırı hedefi olarak Ürdün'ü seçmesi beklenmekteydi. Nitekim gazetemiz yayına hazırlanırken ajanslar Mısır'ın İskenderiye limanından İtalyan bandıralı bir turist gemisinin FKÖ ile ilişkisi olmayan dört Filistinli tarafından kaçırıldığını duyurmaktaydılar.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi ondört ülke, AET Dışişleri Bakanları, Arap Ülkeleri, bağlantısız ülkeler ve dünya kamuoyu tarafından İsrail saldırısı sert bir biçimde kınanırken, Washington yönetimi tarafından "haklı bulundu". Beyaz Saray sözcüsü **Larry Speakes "teröristlere misilleme yapmak yasal ve meşrudur. İsrail kendisini savunmuştur."** diyordu. Çünkü saldırıdan sonra açıklama yapan İsrail yetkilileri ve bizzat Savunma Bakanı **Rabin** bir süre önce Kıbrıs'ta öldürülen üç İsrailliye karşı FKÖ'yü cezalandırdıklarını ve bunu hep yapacaklarını söylüyorlardı. Oysa Larnaka'da, Mossad ajanı odukları açıklanan İsraillilerin öldürülmesinde FKÖ hiçbir sorumluluk taşımadığını açıklamıştı.

En büyük askeri yardım İsrail'e

ABD yönetiminin gösterdiği anlayışlı tavır, İsrail ile arasındaki stratejik işbirliğini bir kez daha sergilemiş oldu. Akdeniz'de Pentagon'un haberi olmadan, AWACS'lar tarafından saptanmadan İsrail uçaklarının Tunus'a ilerlemesi mümkün değildi.

Washington yönetiminin Ortadoğu'da gerici ve ABD yanlısı Arap rejimleri ile sürdürdüğü sözümona barış girişimlerinin temelinde ABD-İsrail çıkarlarına uygun çözümleri dayatmak yatıyordu. ABD bir yandan özellikle Mısır, Ürdün gibi ülkeleri böyle bir politik platformu için ve kuşkusuz askeri yardımı artırma vaadleriyle ikna etmeye çalışırken, diğer taraftan da Lübnan'da terörü alabildiğine körükleyen İsrail'e dünyada en büyük askeri yardımı vermeye devam ediyordu. Kuruldugu 1948 yılından 1984'e dek İsrail'e ABD'den 28,2 milyar dolar akmıştı.

Beyrut, son yıllarda en kanlı çatışmalarına ve seri halinde bombalı saldırılara sahne olmaya başladı. Yalnızca ağustos ayında çeşitli politik gruplar arasındaki çatışmalarda ve bomba patlamalarında 400 kişi öldü ve 1300 kişi yaralandı. Son terör eylemlerini hiçbir örgütün üstlenmeyişi de ayrıca ilgi çekiciydi. Lübnan Başbakanı **Kerami**'nin ve çeşitli ilerici güçlerin yaptığı tüm çağrılara rağmen dışardan körüklenen terör gitgide şiddetleniyor, çeşitli politik-dinsel gruplar arasındaki ilişkiler gerginleşiyor, bu arada İsrail de Güney'deki saldırılarını tırmandırıyordu.

Terör tırmanıyor

Ve Eylül ayı sonunda aşırı sağ bir terör örgütü olarak tanınan İslam Cihat Örgütü tarafından dört Sovyet diplomatının kaçırılması ve daha sonra birinin öldürülmesiyle olaylar daha da tehlikeli bir boyuta ulaştı. Sovyetler Birliği bölgede ilk kez böyle bir kaçırılma işlemiyle karşı karşıya bırakılarak karanlık planlara karıştırılmak istenmekteydi.

İsrail'in Tunus'a saldırısının Reagan yönetimi tarafından anlayışla karşılanması Ortadoğu'da barışın sağlanması, İsrail terörünün sona erdirilmesi için ABD'den medet uman Mısır, Ürdün gibi ülke-

Birbiri ardından gelen ve genellikle kimsenin üslenmediği provokatif terör olayları ABD'nin kurdurduğu terör örgütlerinin, CIA'nın kiralık katillerinin kanlı izlerini taşıyor.

Ciddiyetten uzak...

SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov ve Fransa Devlet Başkanı Mitterand

SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov'un Fransa ziyareti sırasında açıkladığı öneriler dünya kamuoyunda silahsızlanma ve yumuşama yönünde yeni umutlar doğurdu.

Yeni Sovyet önerileri dünya kamuoyunda olumlu tepkiler yarattı

2 Ekim günü dört günlük resmi bir ziyaret nedeniyle Fransa'ya giden SBKP Genel Sekreteri **Gorbaçov**, Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma konularındaki yeni önerilerini 3 Ekim günü Fransız Parlamentosu'ndaki konuşmasında ayrıntılarıyla açıkladı. Bu öneriler geçtiğimiz ay sonunda Birleşmiş Milletler 40. Genel Kurul toplantısına katılmak üzere ABD'ye giden Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı **Shevardnadze** tarafından Reagan'a da iletilmişti.

Yalnızca silahlanma yarışının durdurulmasına değil, aynı zamanda atom silahları stokunun yüzde 50 oranında **azaltılmasına** yönelik olan bu öneriler dünya kamuoyunda olumlu tepkilere yolaçarken, Beyaz Saray yönetiminde ve NATO ülkelerinde yüksek silahlanma harcamalarından yana olan ve özellikle de **"Yıldızlar Savaşı"** (SDI) projesine büyük umutlar bağlayan çevreleri baskı altına soktu. ABD'de de çok sayıda politikacı ve savunma alanında uzman kişiler son önerilerin ciddiyetle ele alınmasını savunurken, SDI'dan vazgeçilmesi yönünde Reagan yönetimi üzerindeki baskılar artmış durumda.

Ayrıca son önerilerle, Cenevre'de bir süredir devam eden ABD-Sovyet silahsızlanma görüşmelerinde **"Sovyetler Birliği öyle bir öneri getirsin ki reddedemeyelim"** diyen Amerikan delegasyonunun önüne de son derece pratik, somut alternatifler getirilerek, görüşmelerde manevra alanı genişletilmiş oldu. Gerçekçi bazı adımlar atılarak görüşmelerin içine düştüğü çıkmazdan kurtulma şansı doğdu.

Gorbaçov'un yeni önerileri bir Batı başkentinden ve özellikle de NATO'nun askeri kanadında yer almadığı halde önemli, gittikçe büyüyen bir nükleer potansiyele sahip olan Fransa'dan dünyaya duyurması da ayrıca önem taşıyordu. Fransa Devlet Başkanı **Mitterand** da **Gorbaçov** ile yaptıkları görüşmelerde askersel dengenin korunmasının taşıdığı önem üzerinde durmuş ve Fransa'nın **"Yıldızlar Savaşı"** (SDI) projesinde kesinlikle yeralmayacağını vurgulamıştı.

Gorbaçov'un açıkladığı önerilerin başında uzay saldırı silahlarının tümüyle yasaklanması yer aldı. Bununla birlikte Sovyetler Birliği ABD'ye birbirlerinin topraklarına erişebilen uzun menzilli atom füzelerinin yüzde 50 oranında azaltılmasını önerdi.

Ayrıca **Gorbaçov** Avrupa'da her iki tarafın da orta menzilli füzelerini karşılıklı olarak azaltması konusunu ele alarak uzay silahları ve stratejik silahlar ile bağlı olmadan bu alanda en kısa zamanda ayrı bir anlaşma yapmanın gerekli ve mümkün olduğunu belirtti. Bu arada Avrupa'da silahlanma dengesi açısından Fransa ve İngiltere'nin nükleer potansiyelinin gözardı edilemeyecek bir güç olduğunu belirten **Gorbaçov**, Fransa'nın, görüşme masasında kendisi bulunmadığı sürece sahip olduğu nükleer silahların gündeme getirilmesinden yana olmayışını da mantıklı bulduğunu belirtti. Bu koşullarda Sovyetler Birliği'nin bu konuda Fransa ve İngiltere ile ayrı ayrı, ve doğrudan görüşmeler yürütmesinin zamanı geldiğini söyledi.

Avrupa'daki orta menzilli atom silahlarından söz ederken Sovyetler Birliği'nin bu konuda ilan ettiği moratoryumu hatırlatan Gorbaçov Sovyetler Birliği'nin Batı Avrupa topraklarındaki hedefleri imha edebilecek orta menzilli SS-20'lerin sayısının 1984 haziranındaki düzeyde dondurulduğunu açıkladı. Şu anda bu füzelerin sayısı 243 üniteydi. ABD'nin Batı Avrupa'ya yeni orta menzilli füzeler yerleştirmesine karşılık olarak ilave edilen Sovyet füzeleri hizmetten çıkarılmış olup, önümüzdeki iki ay içinde bunların yerleştirildiği tesisler de sökülecekti.

Fransız Parlamentosu'nda yaptığı konuşmanın sonunda Sovyetler Birliği'nin Batı Avrupa ile kurduğu ilişkilerin ABD ile Avrupa arasına kama sokmayı amaçladığı yönündeki kimi görüşlere de karşı

Ciddiyetten uzak...

Filiz KARDAM

İsrail'in Tunus'a saldırısından birkaç gün önce Türkiye Dışişleri Bakan'ı Halefoğlu'nun İsrail Dışişleri Bakan'ı ile resmi bir görüşme yapacağı açıklandı. Türkiye ile İsrail arasında en son resmi görüşmenin şu anda dışişlerinde hiç kimsenin hatırlamayacağı kadar eski, 10 yıl öncesine giden bir tarihte yapılmış olması ise bu olayın öyle sıradan bir görüşme olmadığına işaret etmekteydi.

Bu beklenmedik görüşme için Ankara'daki Dışişleri yetkilileri Ortadoğu'da koşulların değişmiş olduğunu, Arap ülkelerinin bile İsrail'e bakış açılarının artık değiştiğini öne sürmüşler ve sözümona İsrail ile ilişkileri yumuşatmanın Ortadoğu'da barışa katkısı olacağını anlatmaya çalışmışlardı.

Ama yaşamın gerçekleri, çıkarcı dış politikanın günlük hesaplarından kaynaklanan bu gerekçeleri umulduğundan çok daha hızlı bir şekilde çürütüverdi. Modern eşkiya İsrail, Tunus saldırısıyla terörist eylemlerine bir yenisini daha ekleyerek, sorunları kaba kuvvetle çözmekten başka bir yol tanımadığını bir kez daha gösterdi. İsrail ile randevusunu erteleyen **Halefoğlu** bu sefer de Arap ülkeleri arasında Türkiye'nin kredisini arttırmak için ve adeta ayıbını örtmek istercesine İsrail'i en sert protesto eden ülke rolünü oynamaya kalkıştı.

Oysa, bu dönemde Türkiye Dışişleri'nin ilişkileri yumuşatacak ülke olarak bula bula baş terörist İsrail'i seçmesi bir rastlantı olmadığı gibi, daha sonraki İsrail aleytarı yaygarası da ciddiye alınamazdı.

Türkiye'nin İsrail ile resmi düzeydeki **"soğuk"** ilişkileri ABD yönetimini hep rahatsız etmişti. Pentagon Ortadoğu'da emperyalizmin çıkarlarının korunmasında bu ilişkiye özel değer vermekteydi. ABD'de bazı çevreler İsrail ile Türkiye arasındaki işbirliğinin gelişmesini, NATO'nun Güney Kanadı açısından önemli görmekteydiler. Bu görüş, Ankara'daki ABD Büyükelçisi **Hupe** tarafından da sık sık dile getirilmekte, büyükelçi bu iki ülkenin birbirlerine verecek çok şeyi olduğunu söylemekteydi. Hatta daha geçtiğimiz günlerde ABD yönetimince desteklenen **"International Security Council"** (Uluslararası Güvenlik Konseyi) adlı özel bir kuruluşun Türkiye'de yapmayı planladığı ve son dakikada hükümetin müdahalesi ile İstanbul'da değil de Lizbon'da gerçekleştirilebilen toplantıda da ABD'li strateji uzmanları Türkiye'nin NATO stratejisindeki özel konumunu savunurken İsrail ve Güney Kanat'ta daha sıkı işbirliğinin önemine yine özel bir yer ayırmışlardı.

Böyle bir işbirliğini açık açık savunmayı Arap ülkeleriyle ilişkileri açısından yararlı görmeye **Evren-Özal** yönetimi, **"International Security Council"**'in toplantısının Türkiye'de yapılmasını doğru bulmamıştı. Ancak, ABD ile SIA pazarlığı sürerken İsrail'e karşı yumuşak bir tavır alarak **Reagan** yönetimine yaranma umuduyla İsrail'in resmi bir görüşme yapma teklifi geri çevrilmedi. Böylece, **Reagan** yönetimini Türkiye'ye yapılacak yardımlar konusunda herzaman destekleyen Siyonist lobi de kazanılmış olacaktı. Ayrıca böyle bir yakınlık bir yandan da, bölgede yeni Camp-David türü anlaşmalara hazırlanan Washington yönetiminin işini kolaylaştırmış olacaktı.

Peki bir gün önce İsrail'e zeytin dalı uzatırken ertesi gün büyük karşı gösterilere girişen Türkiye'nin bu tavrı dürüst ve inandırıcı olabilir mi? Türkiye'nin İsrail ile diplomatik alanda soğuk olan ilişkilerinin özellikle 12 Eylül'ün ardından ve ABD stratejistlerinin telkinleriyle gitgide geliştiğinin pekçok örneği verilebilir. Bizzat Başbakan **Özal**'ın Siyonistlerle sıkı ilişkileri İMF'nin Musevi asıllı uzmanlarının Türkiye'ye geldiği 1976 yıllarına uzanmaktadır. Türkiye'nin önde gelen holdinglerinin Siyonistler'le yakın ilişkileri olduğu, örneğin Profilo Holding'in sahibi **Kamhi**'nin onların kongrelerine bile katıldığı bilinmektedir.

Türkiye'de emperyalizmle işbirlikçi oligarşinin ilişkilerinde Siyonist çevreler önemli rol oynamaktadırlar. Kongre'de Siyonist lobi Türkiye'yi boşuna desteklememektedir. Bu lobinin başını İsrail silah firmalarının bordrolarında yeralan ve Ortak Savunma Grubu toplantıları için altı ayda bir Türkiye'ye gelen ABD Savunma Bakanı Yardımcılarından **Richard Perle** çekmektedir. Mutabakat anlaşmasının baş mimarı, Türkiye topraklarında Pentagon'un Ortadoğu'ya saldırı amaçlarına uygun üsler kurmasını planlayan da işte bu **Perle**'dir.

Ayrıca geçtiğimiz yıllarda Tahran'daki ABD büyükelçiliğinde ele geçirilen CIA raporlarıyla MİT ile İsrail gizli servisi MOSSAD arasında sıkı ilişkiler olduğu, MİT'in Arapların politik faaliyetlerine ilişkin bütün bilgileri MOSSAD'a aktardığı açığa çıkanlmıştır.

Halefoğlu'nun **Şamir** ile görüşmeyi kabul etmesi Ortadoğu ülkeleri yönetimleri ve politik çevrelerinde rahatsızlıklara yolaçmış, FKÖ Siyasi Daire Başkanı **Faruk Kaddumi**, **"Bunu duyduğumda şoke oldum"** demiştir. Bugün Ortadoğu'da barış girişimlerinde ABD'nin hâlâ bir rol oynayabileceğine inanan çevreler bile Türkiye'den ABD'ye İsrail'i ikna yönünde baskı yapmasını beklemektedirler, ancak İsrail ile ilişkilerini güçlendirmesine karşıdırlar.

Halefoğlu, belki Birleşmiş Milletler'de yaptığı sert çıkışlara bazı Arap dostlarının gönüllerini almıştır.

Ancak, İsrail ile kapalı kapılar arkasında sürdürülen karanlık ilişkiler varolduğu sürece yarın yine zikzak çizmek kaçınılmaz olacaktır. Ülkemiz topraklarında ABD'nin her an Ortadoğu'da hangi tehlikeli macera için kullanacağı bilinmeyen üsler varolduğu sürece Türkiye, güvenilir bir komşu olabilir mi? Varlığını ABD ile kölece ilişkilere dayamış olan Evren-Özal rejiminin Pentagon'un ve NATO'nun askersel stratejilerine göre belirlenen, halktan gizli ve yurt çıkarlarına aykırı pazarlıklarla yürütülen dış politikası ile Türkiye bölge barışına hizmet edebilir mi?

Burada hemen sormak gerekiyor **Halefoğlu**'na, Birleşmiş Milletler'deki o **"kararlı"** ve **"keskin"** söylevinin ardından niçin ABD Dışişleri Bakanı **Shultz** ile yaptığı ikili görüşmede pekçok konuyu ele alırken bu konuda bir tek kelime söylememeyi özellikle yeğlemiştir? Niçin, İsrail'in Tunus'a saldırısı üzerine B.M.'de dile getirdiği **"bu eyleme sempati duyanların Ortadoğu'da barışı engellediği"** konusundaki görüşünü Amerikalı bakana da ülkesinin politikasına güvenen bir dışişleri bakanına yaraşan onur ile iletmemiştir?

sona erdirilmesi için ABD'den medet uman Mısır, Ürdün gibi ülkelere de içinde bulundukları yanılgıyı gösterdi.

Bu arada ABD'nin niyeti FKÖ'yü örgüt olarak devre dışı bırakmak, heyette FKÖ temsilcilerinin değil, Filistinliler ve Ürdünlülerin bulunmasını sağlamaktı. İsrail ise zaten Ürdün ve Mısır ile tek tek görüşmekten yanaydı. Reagan yönetiminin FKÖ'ye yönelik politik dayatmalarını, İsrail'in kaba kuvvetle diretmesini ve iki politikanın birbirini bütünlemesi son saldırı olayıyla da kanıtlandı.

Ortadoğu'da çözümsüzlüğün devamı, terörün tırmandırılması, karşıt gruplar arasındaki çelişkilerin körüklenmesi ise bölgede gericiliğin güçlenmesi, İsrail ve ABD çıkarlarının korunması demekti.

rinde **"Sovyetler Birliği öyle bir**

ayrı bir anlaşma yapmanın gerekli

Gorbaçov Paris'te bütün dünyaca büyük bir ilgi izlenen yeni silahsızlanma önerilerini açıklarken Tercüman gazetesi yukarıda gördüğünüz manşeti atıyordu. Bu habere kaynak olarak **adı-sanı ve görevi belirsiz** bir **"İngiliz savunma uzmanı"** gösterilmiş. Birbuçuk ay önce **"Defence Weekly"** isimli Amerikan dergisinde yayınlanan aynı içerikli bir haberi **Türk Genelkurmayının** nasıl değerlendirdiğini hatırlatalım: **"Türk-Amerikan SIA görüşmelerini etkilemek için ABD'deki belirli çevreler Sovyet tehdidini ortaya atmakta yarar görmüş olabilirler."** Anlaşılan CIA propagandasını yaymak bu defa yine Tercüman'a düştü.

arasına kama sokmayı amaçladığı yönündeki kimi görüşlere de karşı çıkan Gorbaçov, **"Biz yalnızca Batı Avrupa ile değil ABD, Çin, Japonya ve diğer ülkelerle de iyi ilişkilerden yanayız. Ayrıca biz gerçekçiyiz ve Batı Avrupa ile ABD arasındaki tarihsel, ekonomik ve politik bağların ne denli güçlü olduğunu anlayabiliyoruz."** dedi.

Gorbaçov'un dünya kamuoyuna açıkladığı yeni Sovyet önerileri Batı Avrupa'da yalnızca barıştan ve silahsızlanmadan yana çevrelerin olumlu tepkilerine değil, Batı Avrupa'da Reagan'ın en büyük destekçisi yönetimlerin bile ciddi ilgisine yolaçtı. Federal Almanya, İngiltere ve Belçika dışişleri bakanları önerilerin **"ciddiyetle incelenceğini"** açıkladılar. NATO çevrelerinde bu konuda çeşitli görüşmeler başladı.

MİT-MOSSAD-CIA birlikte çalışıyor

İsrail Hava Kuvvetlerine bağlı jetlerin Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Tunus'taki merkezini bombalaması üzerine Özal hükümeti İsrail saldırısını kınadı. Türkiye basını bu olaya manşetlerinde geniş yer verdi. Tercüman gazetesi **"En sert tepki Türkiye'den"** başlığı ile Türkiye ile İsrail arasındaki gizli işbirliğini saklamaya çalıştı.

Oysa Köln radyosunun 25 eylül tarihli şu haberi Türk gizli servislerinin İsrail gizli servisleriyle nasıl sıkı bir işbirliği içinde olduklarını kanıtlıyor:

"Londra kaynaklı haberlere göre Türk, İsrail ve Amerikan gizli haberalma örgütlerinin Ortadoğu'da işbirliği yaptığı ileri sürülüyor. Londra'daki iyi haber alan kaynaklar Türkiye ile İsrail arasında özellikle Ermeni militanların dünyadaki dolaşımları ve faaliyetleri konusunda karşılıklı bilgi alışverişinde bulunma üzerine anlaşmaya vardıklarını iddia ediyor. Londra'da yayınlanan New Statesman adlı dergi Türk ve İsrail gizli haber alma örgütlerinin uzun süredir işbirliği yaptığını ileri sürerken, İngiliz istihbarat örgütlerine yakın kaynaklara göre Türkiye Ortadoğu'daki dost Arap ülkelerini gücendirmemek için terörizmle mücadele ve ülkelerinin ulusal güvenliği konularında İsrail'le 12 yıldır gizlice işbirliği yapıyor. Bu işbirliğinin İran Şahı döneminde SAVAK ile MİT ve MOSSAD arasında uzun süre devam ettiğini SAVAK'ın dağıtılmasının ardından bu kez devreye CIA'nın girdiğini "üç çatallı zıpkın" şifre adıyla bilinen bu işbirliği çerçevesinde, Türk, Amerikan ve İsrail gizli haber alma örgütlerinin bölgelerindeki askeri ve siyasi gelişmelerin yanısıra bölgedeki ayrılıkçı grupların faaliyeti konusunda da işbirliği yaptığını vurguluyorlar. Bu üçlü işbirliğinin başkanlık görevini herbiri sırayla birer yıl süreyle üstleniyor. Londra'daki güvenilir kaynaklara göre Ankara ile Tel Aviv arasındaki gizli anlaşma uyarınca MOSSAD MİT'e yoğun bir biçimde Ermeni militanlarının, dünyadaki dolaşımları ve faaliyetleri hakkında istihbarat yardımı yapacak. Ancak MOSSAD'ın çabasına karşılık İsrail'in Türkiye'den istediği uluslararası platformlarda İsrail'e yönelik katı ve sert bir tutum izlemesi ve bu tutumunu yumuşatması.

Bugün bunu yapan yarın ne yapar?

İtalya'nın Achille Lauro gemisi 4 Filistinli tarafından kaçırılmış ve üç gün sonra Mısır'da serbest bırakılmıştı. ABD yetkilileri bir yolcunun öldürüldüğünü iddia etmişlerdi. Buna karşılık Filistinliler kimseyi öldürmediklerini açıklamışlardı.

Gemiyi kaçıranların da içinde bulunduğu ve Mısır'dan Tunus'a gitmekte olan uçak Akdeniz'de dört ABD F-14 uçağı tarafından kaçırıldı. Uçak Sicilya'daki Sigonella Hava Üssüne indirildi.

FKÖ Lideri Arafat gemiyi kaçıranların FKÖ ile ilişkisi olmadığını ve olayı kınadığını, açıkladı. Öldürüldüğü iddia edilen ABD vatandaşının cesedinin hiçbiryerde bulunamadığına işaret edilerek bu kişinin öldürülmeyip gizlice ABD'ye götürüldüğü öne sürüldü. BBC'nin verdiği habere göre gemiyi kaçıranların asıl amacı gemiyi kaçırmak değil, yolcu olarak İsrail'e gidip orada saldırı yapmaktı.

Terörün her türlüsü demokrasi mücadelesine zarar vermektedir. Ancak ABD gibi koskoca bir devletin düpedüz korsanlık yapması eşine az rastlanan bir sorumsuzluk örneğidir. Daha önce İsrail'in Tunus'a yaptığı saldırıyı da unutmamak gerekir. ABD'nin, teröre karşı mücadele adı altında terörizmin ve korsanlığın en beterini yaptığı bir kez daha ortaya çıkmıştır. Böyle bir devletin topraklarımızdaki üsleri yarın nasıl kullanabileceği düşündürücüdür. Dört kişiyi yakalamak için böylesine korsanlık yapan ABD'nin, yarın daha büyük hedefler uğruna ne gibi maceralara atılacağını kestirmek için kahin olmak gerekmez.

Bu yazı Sputnik Dergisinden kısaltılarak alınmıştır

Çöpler de yararlı hale getirilebilir

Çevre korunmasında çöplerin, daha doğrusu her çeşit artıkların yok edilmesi önemli bir rol oynamaktadır. Aşağıdaki yazıda Sovyetler'de bu alanda yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verilmektedir.

Sovyetler Birliği'nde her yıl kentlerden toplanıp çöp yığınaklarına atılan çöpün ağırlığı **40 milyon ton** gibi (Türkiye'nin yıllık buğday üretimi 15-17 milyon tondur) akıllara durgunluk veren bir miktara ulaşıyor. Buna rağmen bu yine de ABD'dekinden oldukça az. Çünkü ABD'de her yıl 170 milyon ton çöp atılmakta.

Evlerde toplanan çöplerin bileşiminde ton başına ortalama 250 kilo eski kağıt, 30 kilo hurda demir, 3,5 kilo demirdışı metal ve ayrıca cam, plastik, paçavra ve lastik bulunuyor. Bir başka ilginç nokta, Sovyetler Birliği'nde çöplüklerin 20 bin hektarlık bir alan kaplıyor olmalarıdır.

Yakmalı mı yakmamalı mı?

Konunun uzmanlarından Profesör **Dudenkow, "çöpü yakmak savurganlıktır"** diyor, **"milyonlarca ruble bu şekilde milyonlarca rubleyi yakmak için harcanmaktadır. Buna karşılık çöp değerlendirme tesisleri, çok yüksek maliyetlerle inşa edilmiş bile olsalar, bir kaç yıl içinde kendilerini amorti etmektedirler. Bugün** "ev artıkları" **yüzde 80'e varan ölçülerde potansiyel maddi kaynak durumundadır. Kanımız odur ki,** "çöp madeni"**nden değerli bileşimler ayrılıp, alınmalıdır."**

Nitekim hammaddeden üretilen alüminyum hurda alüminyumdan üretilenden üç misli daha pahalıya maloluyor. Bir ton kalay elde etmek için 300 ton cevher çıkarıp işlemek gerekmekte; oysa çöp yığınlarından 100 ton konserve kutusu çıkarılabilir. Bir dizi çöp değerlendirme süreci, bugün modern teknolojiler sayesinde ekonomik hale getirilmiştir.

SSCB Yerel Yönetim Ekonomisi Akademisi'nde, kent temizleme müdürü **J. Bukrejew**, çöp

dir. Örneğin Moskova çöp yakma tesislerinde yılda 100 bin tonu aşkın buhar kazanılmakta ve kamusal ısıtma hizmetleri ağına gönderilmektedir.

Yaygın bir çöp değerlendirme yöntemi de çöpten gübre yapmaktır. Böylece yalnızca üstün nitelikli bir gübre elde edilmekle

kalınmayıp, bir ısı kaynağı da yaratılmış olmaktadır. Çünkü gübre yığınlarında oluşan kimi mikrobiyolojik süreçler sonunda yüksek miktarda ısı açığa çıkmaktadır.

Hammaddeye talebin olmadığı küçük kentlerde ilk planda çöp yakma tesisleri yapımı; büyük endüstri merkezlerinde ise çöp değerlendirme tesisleri planlanmalıdır. Toprakları verimsiz bölgelere gelince çöpten gübre yapılması yoluna gidilmesi uygundur.

Doğa aşırı derecede zorlanıyor

Eğer işlenmezse, çöpü tasfiye etmek olanaklı değildir. İşlenmediği koşullarda çöp sadece **"örtü-**

den ayırıp tekrar dolaşıma katacağını ummak saflık olur.

Örnek olarak **polietilen** (halk arasında **naylon torba, plastik torba** diye nitelenen maddeler polietilenden yapılır) üzerinde duralım. Henüz polietilen endüstrisinin yeni oluşmakta olduğu sıralarda, tanınmış bir kimyager, polietilen atıklarının tasfiyesinden doğacak güçlüklerden sözettiği zaman herkes şaşırmıştı. Bu güçlükler çok geçmeden ortaya çıktı. Atılmış polietilen eşyalar bugün çölde, dağda, denizlerde bulunuyor. Bu malzemeye ne rüzgar ne kırağı ve ne de nem etkide bulunabiliyor. O halde bir tek yol kalıyor: **Tekrar kullanım...**

Bu ise hiç de kolay bir iş değil. Halihazırda, sadece seralar için kullanılıp da, artık kullanılamaz hale gelmiş polietilen tabakalar tekrar yenilenebiliyor. Endüstri ve evlerde kullanılan pekçok üründe ise polietilen çeşitli katkı maddelerini içermektedir. Buna bir örnek olarak boya maddeleri verilebilir. Polietilen ürünleri için genelgeçen bir teknoloji henüz mevcut değil.

Ormanı korumak için

doğanın günün birinde kağıt için artık yeterli hammadde sağlayamaz duruma geleceğini düşünmek hiç de zor değil.

Moskova'da bir okuldaki afişde şu sözler yer alıyor: **"Eğer 19 bin okul defteri hurda kağıttan imal edilirse, 4,5 ton odun, 100 kilo kükürt ve 350 kilovat elektrik enerjisi tasarruf edilebilir."** Öğrenciler, en çalışkan hurda kağıt toplayıcılarıdır. Sovyetler Birliği'nde her yıl 75 bin hektarlık ormana dokunulmamasında öğrencilerin katkısı büyüktür. Şunu da belirtmek gerek, Sovyetlerde halihazırda evlerden atılan hurda kağıdın sadece yarısı yeniden kağıt üretimine yöneltilebiliyor. Bu miktar **Demokratik Alman Cumhuriyeti**'nde çok daha fazladır.

Eski kağıt farklı kalitelerdedir. Düşük kaliteli veya boya emdirilmiş, ya da kaplanmış eski kağıdın yeniden kullanılması özellikle zor olmaktadır. Ancak daha şimdiden parafin kaplı süt torbalarından yazı kağıdı imal etmek üzere bir teknoloji mevcuttur. Sovyet uzmanlar eski kağıtlardan baskı boyasını gideren bir tesis geliştirdiler. Eski kağıtlardaki baskı boyası yeniden kullanım için en büyük engel durumundadır. Eski

zemesi olarak da kullanılmaktadır.

Düşük kaliteli eski kağıdın kullanılmasında yeni yollar tüm dünyada aranmaktadır. Federal Almanya'da binek arabası iç kaplaması için işleme plakaları, Belçika'da ısı izalasyon plakaları, ve Japonya'da genel amaçlı kaplama malzemesi imal edilmektedir.

"Atık Ürün Bankası"

Doğada yararsız hiçbirşey yoktur, bir üretim dalı için atık olan şey, bir başkası için hammaddedir. 70'li yılların sonlarında Sovyetler Birliği'nde her üç ton çeliğin, her dört ton kağıdın ve her beş ton demir-dışı metalin bir tonu eski materyalden elde ediliyordu. Bu, kendini ekonomik açıdan da ödemektedir: Hava kirliliği yüzde 85 azalmakta, suların kirlenmesi, kağıt ve metalin eski kağıt ve hurdadan elde edilmesi halinde çift haneli yüzdelerde azalmaktadır.

Halen Sovyetler Birliği'nde ikincil maddelerin bir dökümü hazırlanmaktadır. Yüzbinlerce işletmede atılan tüm atık-ürünlerin tam bir istatistiki dökümü yapılmaktadır. Burada hemen kullanılabilecek atık ürünler değil, halihazırdaki teknolojilerin bir kullanım bulamadığı, ancak potansiyel olarak ikincil hammadde durumundaki tüm atıklar da dikkate alınmaktadır.

Böylesi devlet çapında bir döküm sistemi ilk kez ortaya çıkmış bulunuyor. Bu şekilde hem atık-ürün değerlendiricilere, hem de atık ürün satıcılarına azami avantaj sağlayan değişkenler aranmaktadır. Komisyoncu olarak bir tür **"atık-ürün bankası"** görev yapacaktır. Bu banka az tanınmakta olan atık ürünlerin araştırılmasıyla, teknolojik ve ekonomik araştırmalarla uğraşacaktır.

Dünyadaki hammadde varlığı sınırlı ve çoğunlukla yenilenemez durumdadır. Atık ürünlerin ve eski materyallerin değerlendirilmesiyle araç ve iş tasarrufu da sağlanabilir, çevre kirlenmesi

Geçtiğimiz günlerde merkezi Meksiko City olan depremde insanlar kibrit kutusu gibi devrilen binaların pencerelerinden kurtarıldı.

İnsan zekâsının zaferi

Meksika'da olan depremi duymayan kalmadı. Oysa Ekimin dördünde bir deprem de Japonya'da oldu, fakat basın yayın organları bu ikinci depreme fazla yer vermediler. Yer vermediler, çünkü depremin merkezinde bulunan ve on milyondan fazla nüfusu olan Tokyo'da ne tek bir bina yıkıldı, ne de kimse öldü. Yalnızca yirmi kişi yaralandı. Tokyo'da olan deprem Richter ölçeğine göre, 6,2 gücüyle aynı ölçeğe göre 7,8 gücünde olan Meksika depremine benzer bir güçte iken, Tokyo halkı bu felaketten nasıl böyle ucuza kurtuldu?

Bundan önceki sayımızda da yazdığımız gibi, Japonya dünyanın en önemli deprem bölgelerinden birinde yer almaktadır. Nitekim 1923 yılında olan bir depremde 140 000'den fazla, 1929'da olan bir depremde de 3500'den fazla insan ölmüştür. Ancak uzun zamandır Japonya'da binalar depreme dayanabilecek gibi yapıldıklarından artık eskisi gibi büyük kayıplar verilmiyor. Bu son depremde de Tokyo'daki yüzlerce gökdelen sağa sola sallanmakla beraber yıkılmadı, bırakın yıkılmayı, önemli bir hasar bile görmedi.

Aynı tabiat olayının iki ayrı şehirde ve bir kaç hafta ara ile bu kadar farklı sonuçlara yol açması düşündürücü değil mi? Meksika'da ölen binlerce kişi için **"ne yapalım kader."** denebilir mi? Bu örnek, eğer bilimden yararlanmayı bilirse insanın en önüne geçilmez sanılan felaketleri bile önleyebileceğini gösteriyor. Depremi durduramasak da depremin etkilerini ortadan kaldırabiliyoruz. 4 Ekim 1985 insan zekasının zaferlerine bir yenisinin daha eklendiği bir gündür.

Mikroplar insanlığın hizmetinde

F. Almanya'nın Essen şehrinde henüz gelişim halindeki bir projeye göre taş kömürü mikroplar tarafından metan gazına çevriliyor. Bu araştırma önceki yıllarda Bonn'da araştırmacılar R.M. Fukoussa ve H.G. Trüper tarafından başlatıldı. Bugün çalışmalar sürdürülüyor. Araştırmacılar ilk aşamada kömür yiyerek çoğalabilen bir mikrop türü buldular. Kömür ocaklarında mantarların yardımıyla nemlendirilen kömürler mikroplarca yenecek bir hale geliyor ve bu mikroplarca da metan gazına dönüştürülüyor.

misi Akademisi'nde, kent temizleme müdürü J. Bukrejew, çöp yakmanın bir avantajı olarak ısı enerjisi üretilmesini görmekte-

etmek olanaklı değildir. İşlenmediği koşullarda çöp sadece **"örtülür"** ya da çevreye serpiştirilir. Ancak, doğanın çöpü kendiliğin-

Ormanı korumak için

Ağaçların ve ormanların kendini sürekli yenilemesine rağmen,

yası yeniden kullanım için en büyük engel durumundadır. Eski kağıt, hafif kiremit, elastik elyaf çatı örtüsü ve duvar kaplama mal-

rilmesiyle araç ve iş tasarrufu da sağlanabilir, çevre kirlenmesi azaltılabilir ve doğal hazineler gelecek kuşaklar için korunabilir.

yardımıyla nemlendirilen kömürler mikroplarca yenecek bir hale geliyor ve bu mikroplarca da metan gazına dönüştürülüyor. Kömürün metangazı haline çevrilmesinde böylece mikroplar kullanılabiliyor.

Vücudumuzun sağlıklı işleyebilmesi için çok çeşitli vitamine gereksinimi var

Bindebir gram deyip geçmeyin

Yediğimiz besinlerin çoğu vücudumuzun **"yakıt"** tüketimini karşılamaya yarar. Şeker, nişastalı maddeler (ekmek, patates, pirinç v.s.), yağlar esas itibariyle bu yakıtı, yani insan vücudunun enerji ihtiyacını sağlar. Diğer bir deyişle, benzin otomobil motorunda ne işlevi görürse, yağ, şeker ve nişastalı maddeler de insan vücudunda aynı işlevi görürler. Ancak besin maddeleri içinde yakıt olarak tüketilmeyen, yani enerji sağlamaya değil de başka işlere yarayan maddeler de var ki bunlar madenler ve **vitaminlerdir.**

Vücudumuzun ihtiyacı olan maden ve vitaminler diğer besin maddelerine kıyasla çok daha az miktarlarda (örneğin bindebir gram) gerekli olduklarından bunların vazgeçilmez besin maddeleri olarak keşfedilmeleri ancak yetmiş yıl kadar önce oldu. Uzun yolculuklara çıkan gemicilerde veya başka nedenlerle yalnızca konserveyle beslenenlerde görülen bazı hastalıkların (Örneğin iskorbüt ve beriberi hastalıkları) eksik beslenmeyle bağlı olduğu, taze sebze ve meyve yeyince bu hastalıkların geçtiği anlaşıldı. Böylece taze sebze ve meyvalarda bulunan ve vücudun sağlıklı işleyebilmesi için zorunlu olan bu maddelere **vitamin** denildi (Latince **vita** hayat demek).

Vitaminler yaşayabilmemiz için vücutta sürüp giden kimyasal reaksiyonlarda yakıt veya hammadde olarak değil de bu reaksiyonların **yönetilmesinde** görev alıyor ve bu nedenle çok az miktarda bulunmalarına rağmen son derece **önemli** rol oynuyorlar. Vitaminleri insan vücudu kendisi üretemiyor, bunların büyük çoğunluğunu bitkisel besin maddelerinden alıyor. Yiyeceklerimiz içinde taze meyva ve sebzenin payı azaldıkça vitamin açısından yetersiz beslenme tehlikesi de artmaktadır. Bu yüzden vitaminlerle ilgili bazı temel bilgiler hepimiz için gereklidir.

İnsanın vitamin ihtiyacı yaşına, cinsiyetine, çalışma koşullarına göre değişir. Gençlerin ve çocukların, hamile veya emzikli kadınların, bedenen veya zihnen çok çalışanların, hastalık geçirenlerin daha çok vitamine ihtiyacı vardır. Ayrıca fazla içki veya sigara içenlerin de vitamin ihtiyacı artar.

Vitamin ihtiyacımızı karşılamak için **hergün** sebze veya meyva yemek, süt içmek, fazla beyaz undan yapılmamış ekmek yemek gerekir. Ancak yemeklerin hazırlanış biçimi de önemlidir. Çünkü ısı, hava, ışık ve su vitaminleri zamanla yok eder. Yiyeceklerdeki vitaminlerin kaybolmaması için:

– meyvaların kabuklarını fazla kalın soymamak, gerektiğinden fazla ufak doğramamak,

– fazla uzun zaman ve yüksek ısıda pişirmemek,

– fazla miktarda suda kaynatmak yerine az suda pişirip suyuyla birlikte yemek, pişirilmiş yemekleri bir kaç kere ısıtıp yememek,

– pişmiş yemekleri buzdolabında saklamak,

– meyva ve sebzeleri fazla uzun süre suda bırakmamak (yıkamak için), gerekir.

Vitaminlerin eksikliği kadar aşırı miktarda alınması da hastalıklara ve rahatsızlıklara yol açabilir. Bu yüzden vitaminleri haplar yoluyla değil de tabii yollardan almak en doğrusudur. Ancak herhangi bir nedenle vitamin ihtiyacı bu yoldan karşılanamıyorsa bir beslenme uzmanına veya doktora danışarak vitamin hapı kullanmak yerinde olur.

Not: Bu bilgiler AID tarafından yayınlanan bir broşürden derlenmiştir.

Bu tablo vitaminlerin hepsini değil, ancak bir bölümünü kapsıyor	Vitamin A	Vitamin D	Vitamin B-1	Vitamin B-2	Vitamin C
Hangi yiyeceklerde bol miktarda bulunur	Havuç, ıspanak, lahana, biber, domates, ciğer, peynir, tereyağı, margarin, süt, kaymak, yumurta sarısı	Balık, balıkyağı, yumurta sarısı, kaymak, peynir, tereyağı, margarin	kabuğu fazla soyulmamış buğdaydan yapılan ekmek, baklagiller, (fasulye, bezelye, bakla), patates, süt	Süt ve sütten yapılan maddeler, balık, sebze, et, kabuğu fazla soyulmamış buğdaydan yapılan ekmek	Meyvalar, özellikle çilek, böğürtlen, ahududu ve benzerleri, Limon, portakal ve benzerleri, Sebze, patates.
Görevleri nelerdir	Vücudun büyümesi, deri ile burun, gırtlak, yemek borusu gibi iç organlarının zarlarının işleyişi. Görme işlemine katılıyor.	Kemiklerin oluşması, dişlerin gelişmesi.	Sinirlerin işleyişi, nişastalı maddelerin sindirimi, kalbin ve bağırsakların işleyişi.	Derinin ve görme ile ilgili organların işleyişi. Vücudun bütün kimyasal işleyişi açısından önemli.	İltihaplara karşı direniş, dişlerin, kemiklerin ve kanın oluşması, Vücudun demirden yararlanmasını sağlıyor.
Eksikliği neye sebep olur	Büyüme bozuklukları, deri hastalıkları, görmede bozukluklar.	kemiklerin zayıflaması, çocuklarda raşitizm.	yorgunluk, iştahsızlık, sinir bozukluğu.	Büyümede ve görmede aksaklıklar. Işığa karşı aşırı hassasiyet, deri hastalıkları.	Yorgunluk, hastalıklara karşı direnişin azalması, yaraların iyileşmesinin zorlaşması.

GÜLDÜŞÜN

Kurtarıcı

Evren Florya'da denize giriyormuş. Ne olduysa olmuş birden çırpınmaya başlamış. Kıyıdan durumu gören bir balıkçı köylü yetişip kurtarmış. Evren biraz kendine geldikten sonra,

– Eeee, beni kurtardın. Dile benden ne dilersen. Orduda rütbe mi vereyim, han-hamam arazi mi?

– O kadar varlıklı mısın ki?

– Elbette, bilemedin mi? Ben ülkeye dirlik düzenlik getiren Evren'im. Nasıl tanımazsın?

– Aman devletlüm. Ne han ne hamam isterim. Tek dileğim sizden şu: Sakın seni kurtardığımı kimselere söyleme. Sonra bizim köylüler beni linç ederler.

Çocuklar ölmesin

Danışmanları Reagan'a dünyadaki durumu anlatıyorlarmış. Dünyada her iki saniyede bir çocuğun öldüğünü söylemişler.

ABD başkanı emekli komedyen Reagan düşünmüş düşünmüş ve şunu salık vermiş:

– Saatleri durdurun. Ve bir daha hiç kurmayın!

Haberleşme

– En hafifinden bir zarf ve kağıt istiyorum.

– Şu pembeler nasıl? Hem büyükçe de. Japon malı.

– İstemem ağır olur.

– Peki şunlar, Papirüs zarı, hem de menekşe kokulu.

– I-ıh. Bu da olmaz. Papirüs mürekkebi emer. Bunlar da ağır...

– Anlamıyorum. Mektubunuzu posta idaresi taşımayacak mı?

– Hayır ben güvercinle yolluyorum da...

– Haa! Öyleyse iş değişti. Tavsiyem şu: Siz güvercinle papağanı çiftleştirin. Ürünü olan yavru en iyi mektup iletme aracı olur. Güvercin tez ulaşır. Papağan da yazdıklarınızdan başka unuttuklarınızı da ağızdan söyleyiverir.

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

Nazım Hikmet'in "Muhtar"ı öldü

Nazım Hikmet'in **"Muhtar"** diye çağırmaktan hoşlandığı değerli Sovyet Türkologlarından Lel Starostov (Starostov, Rusçada **"muhtar oğlu"** anlamına geliyor) Moskova'da 61 yaşında öldü. (3.9.1985).

22 Haziran 1924'te doğan Lel Starostov, Moskova'daki Yabancı Diller Enstitüsü ve Moskova Devlet Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdikten sonra, Doğu Bilimleri (Şarkiyat) Enstitüsü Yabancı Diller Enstitüsünde başkanlık yaptı. Başta Nazım Hikmet olmak üzere, çağdaş Türk yazarları üstüne incelemeleri yayınlandı. Nazım Hikmet'in **"Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim"** romanını, Aziz Nesin, Fakir Baykurt ve Haldun Taner'in yapıtlarını Rusçaya çevirdi. Yüze yakın makale ve incelemeleri arasında, Türkçe Sesbilimi ve Türk Dilbilgisi üstüne yapıtları ile, hazırlayıcılarından biri olduğu Türkçe-Rusça sözlük de vardır. Değerli Türkoloğun dilimize çevirdiği ünlü Sovyet şairi Yevgeni Yevtuşenko'nun bir şiirini yayınlıyoruz.

Nazım'ın kalbi

Usandığım zaman gerçeklerin yalanından
kaygın küstah baskıdan
tunç Nâzım'ı anımsarım
ve sesini
biraz hançerî:
"Merhaba kardeşim...
Ne o neden suratın asık öyle?
Boş ver!
Yoksa şiir takıldı mı bir yerde?
Gel beraber bitirelim.
Para mı yok?
Çaresine bakarız dert değil.
Sevgili mi yok?
Aldırma buluruz..."
Oysa asıl kendisinde bir şey var.
içini yaralayan
yüzünün buruşukluklarından dehşetle
akan:
"Hepsi iyi ya
şu kalp ağrısı...
Adam sen de
ağrıya dursun yaşıyoruz ya..."
Bazıları için şiir
bir roldür,
bir dükkancıktır bazıları için
kârdır.
Onun gibiler içinse
ağrıdır şiir
rol değil.
Nâzım'ın kalbi de işte
ağrıdı durdu böyle.
Üzerine titreyen doktoru bir defasında
hani pek de güvenmeyerek
demişti bana:
"Bakın, demişti,
Keskin konulardan kaçının ki
ağrımasın Nâzım'ın kalbi...."
İlâhi doktor!
Hastanız gitti.
Fayda etmedi çabalarınız.
Ama kalbi
gizli gizli çarparak
devam ediyor ağrımaya
ölümden sonra da.
İçimdeki acı için ağrıyor
Ruslar için Türkler için ağlıyor
Nâzım gibi mahpusta hür herkes için
Hürriyette mahpus gibi herkes için
ağrıyor.
Hapishane şevkatiyle yetişen o kalp
(ölümden sonra bile)
dinlemiyor doktorları,
korkak olduğumuz zaman ağrıyor,
neme lâzım dediğimiz zaman
ve
kendisi gibi iyilikle
cesaretle
"Merhaba kardeşim..." diyemediğimiz
zaman
ağrıyor
Varsın ağrısın kalplerimiz
hepsi için
yeter ki ağrımasın
kalbi Nâzım Hikmet'in.

Çeviren: Lel STAROSTOV

Beş kişiden kurulan FOLK-TEL adlı müzik grubu Münih'te bir konser verdi

Değişik müzik aletleri sazla birlikte

Geçtiğimiz 5 ekim günü **Folk-Tel** adlı beş kişiden oluşan bir müzik grubu Münih'te Bürgersaal'de 200'ü aşkın Türkiyeli-Alman izleyicilere bir konser sundular. Büyük ilgi toplayan konserde Türk Halk Müziğinden seçtikleri türküleri çağdaş yorumlarla, sazın yanısıra vokal gitar, bas gitar, kanun, darbuka ve cura kullanarak sundular. Gazetemizin Folk-Tel grubuyla yaptığı

müzik yapıyorsunuz?

Alpay: Genelde yaptığımız müzik Türk Halk Müziğidir, halk türküleridir. Bazı oyun havaları. Bunların yanısıra daha henüz hazır hale getirmedik ama, Klasik Türk Müziğinden bazı parçalar da alıyoruz. Bunlara ek olarak günün yeni aranje parçalarını da söylüyoruz.

Şöyle ki, şimdi herhangi bir türküyü ele alalım. O türkünün ken-

SSCB'de bir Türk Şiiri antolojisi yayınlandı

Tanınmış Sovyet Türkologlarından Rady Fish'in çağdaş Türk şiirinden yaptığı çevirileri **"Bir Gün Mutlaka"** başlığı ile Moskova **Raduga** yayınları arasında yayınlandı. Kitap, başlığını, A. Behramoğlu'nun aynı adı taşıyan şiirinden alıyor. Antolojide yer alan şairler: Nazım Hikmet, O. Veli, M. C. Anday, O. Rifat, M. Eloğlu, O. Arıburnu, R. Ilgaz, H. I. Dinamo, C. S. Tarancı, S. Taşer, N. Cumalı, C. A. Kansu, M. Kemal, C. Külebi, A. Behramoğlu, Ö. Mert, T. Sönmez, A. Timuçin, A. Can, A. Püsküllüoğlu, H. Yağcıoğlu, F. Erdinç, A. Hatipoğlu, F. Savaşçı, A. Yüce ve K. Özer. Yayınevinin tanıtma yazısında şöyle deniyor:

"Bu kitapta, çeşitli kuşaklardan şairlerin şiirleri yer almaktadır. Bunların arasında 20. yüzyılın en büyük ustalarından Nazım Hikmet, bizim okurumuzun yakından tanıdığı Orhan Veli ve Melih Cevdet, tanınmış şairler olan Oktay Rifat, Fahri Erdinç, Ataol Behramoğlu ve daha gençlerden Özkan Mert ve Ayhan Can var. Hangi konuda yazarlarsa yazsınlar, sevda, ülkelerinin güzel doğası, özgürlük için savaşım; hepsini birleştiren bir şey var: Gerçeği söyleme arzusu!" Antolojinin girişinde ünlü Sovyet şairi Yevgeni Vinokurov'un bir değerlendirme yazısı yeralıyor.

Mehmet Güler'in iki resim sergisi açılıyor

Türkiye Postası 1985 Uluslararası Gençlik Yılı Yarışması' nın jüri üyelerinden Türkiyeli ressam Mehmet Güler'in 16 ekimde Batı Berlin'de Kunstamt Kreuzberg, Galerie France Mehrieng adresinde ve 20 kasımda Kassel'de olmak üzere iki resim sergisi açılıyor.

Mehmet Güler 1944 yılında Malatya'da doğdu. 1964 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Resim bölümünü bitiren Güler yine aynı okulda asistan ve öğretim görevlisi olarak çalıştı. Daha sonra kazandığı Avrupa bursu ile Federal Almanya'ya gelen ressam 1976' da Kassel Güzel Sanatlar Akademisi'ni bitirdi. Güler, 1976-77 yıllarında kısa bir süre Türkiye'ye dönerek çalışmalarını sürdürdü.

Yurt dışında ve Türkiye'de 55' in üzerinde kişisel sergi ve pek çok sayıda karma sergide resimlerini sergiledi. Mehmet Güler' in 1970'li yıllarda yaptığı resimlerde mavinin etkinliği göze çarpıyor. Bu resimlerinde sık sık kullandığı ağaç motifleri bir yandan yaşama kararlılığının bir yandan da değişmesinin simgesi olarak gözleniyor. Ancak tüm resimlerinde Anadolu'daki insan-doğa ilişkisini, özellikle kadın ve çocuk konularını işliyor Mehmet Güler. Yurt dışındaki çalışmalarında Türkiyeli göçmen işçilerin güncel sorunlarına değil, aksine yurt dışında karşılaşılan sorunların nedenlerine eğiliyor.

Bir yazar-bir kitap — **Saliha GÜNER**

"Açılın Kapılar"

Yusuf Ziya Bahadınlı 1927'de Yozgat'ın Bahadın köyünde doğdu. İlkokulu köyünde bitirdikten sonra bir süre Yozgat'ta öğre-

bas gitar, kanun, darbuka ve cura kullanarak sundular. Gazetemizin **Folk-Tel** grubuyla yaptığı söyleşiden bir bölüm sunuyoruz.

Türkiye Postası: Değişik yerlerde oturmanıza karşın nasıl biraraya geldiniz ve müzik çalışmalarına nasıl başladınız?

FOLK-TEL Müzik grubu Münih konserinde

Faik: Başta bunun nedeni tabi yapmış olduğumuz meslekten kaynaklanıyor. Örneğin Alpay ve ben sosyal danışman olarak çalışıyoruz. Ve bu yığının kültürel gereksinimini tanıyoruz. Çıkış noktamız FAC'de yaşayan Türkiyelilere iyi bir müzik kültürü sunabilmek.

Alpay: Bunun yanısıra bunlara paralel olarak bir hedef daha güdüyoruz o da şu: FAC'de bu kadar çok Türk'ün yaşamasına karşılık Almanların çoğu özellikle bizlerin kültürünü tanımıyor.

Faik'in demek istediği şuydu sanırım. Döner, kebap, lahmacun dışında çok zengin, Anadolu'dan gelen bir müzik kültürümüzün olduğunu ve bunu iyi bir şekilde sunabilmek. Özellikle yabancı düşmanlığı ve diğer ayırıcı eylemleri düşündüğümüzde önemli olduğu ortaya çıkıyor.

Türkiye Postası: Müziğinizin esin kaynağı nedir? Ne tip söylüyoruz.

Şöyle ki, şimdi herhangi bir türküyü ele alalım. O türkünün kendi karakterini, kendi havasını bozmadan ona yeni, bir miktar şeyler katarak yorumlamak. Böylece hem kendi müziğimizin özelliği kaybolmuyor hem de bunu Almanlar dinleyebilecek şekle geliyor. Köprümüz bu.

Faik: Biz ayrıca melodiye değer verdiğimiz kadar, parçanın içeriğine de bakıyoruz. Bir parça seçerken, konusunun bir sosyal içerik taşıması, sevinci, ezgiyi içermesi önem taşıyor.

Türkiye Postası: Teşekkürler bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Mannheim'da açık oturum

Mannheim'da **"İki dilde kültür mü, yoksa gurbette kendine özgü bir Türk kültürü mü oluşuyor?"** konulu bir açık oturum yapıldı. Açık oturuma yazar Fakir Baykurt, şair Ataol Behramoğlu, ressam İsmail Çoban, tiyatrocu-müzisyen Nedim Hazar konuşmacı olarak katıldılar. Sanatçılar konu üzerine tartışarak, ayrıca yapıtlarından da örnekler sundular.

Öngören Tiyatrosu 1985/86 dönemi çalışmalarına başladı

Hollanda - Amsterdam'daki **Öngören Tiyatrosu** 1985-86 dönemi çalışmalarını 1 eylülden itibaren başlattı. Bu çalışma dönemi çerçevesinde yeralan etkinlikleri şöyle sıralamak mümkün.

Ses ve hareket derslerinden oluşan eğitim programına tiyatro ekibinin eski oyuncuları ile yeni oyuncular katılıyor. Dersleri Amsterdam tiyatro okulundan iki doçent sürdürüyor.

13 eylülden itibaren başlatılan **Gençlik Projesi** çerçevesinde oluşturulacak grupların gençlik sorunları üzerine küçük skeçler hazırlaması planlanıyor. Her ay belli merkezlerde seyircilere sunulacak bu küçük skeçler daha sonra biraraya getirilerek Kabare türünde bir oyun olarak sergilenecek **Uluslararası Gençlik Yılı** nedeniyle başlatılan bu çalışmaları güçlü sanatçı **Meral Taygun** yönetmekte.

15 eylül gününden itibaren Öngören Tiyatrosu ana grubu ülkemizin tanınmış yazar ve yönetmenlerinden **Yılmaz Onay**'ın yazdığı **"Arafta Kalanlar"** adlı oyunun çalışmalarına başladı. Bu oyunun müziğini **"Tahsin İncirci**, koreografisini **Nahit Güvendi**, dekor ve kostümlerini **Jan Holsbergen** yapıyor. Oyunun galası 6 aralıkta Hollanda'da yapılacak.

Ayrıca geçtiğimiz sezon **Meral Taygun** tarafından sahneye konulan B. Brecht'in **"Faşizmin Korku ve Sefaleti"** adlı oyununu tiyatro grubu sergilemeye devam ediyor.

Taranta Babu Frankfurt'ta

Nazım Hikmet'in şiirinden uyarlanan Taranta Babu 27-28 Eylül tarihlerinde Meral Taygun ve Hollandalı zenci sanatçı tarafından sergilendi. Dünya Tiyatro Festivali nedeniyle dünyanın birçok ülkesinden gelen başka tiyatro gruplarının da oyunlarını sergilediği etkinlikler sırasında Schauspielhaus'da oynanan Taranta Babu Türkçe ve Almanca olarak sunuldu ve çok sayıda Alman izleyici katıldı. Ayrıca aynı oyun 6 Ekim günü Bonn'da da sergilendi.

Sabahattin Şen'in resim sergisi açıldı

F. Almanya'da yaşayan Türkiyeli ressamlardan Sabahattin Şen'in,

Triftweg 15
4784 Rüthen

adresinde bir resim sergisi açıldı. Sergide yeralan eserlerinde sanatçı genel olarak tüm dünyadaçalışan insan temasını işliyor. Özellikle gelişmiş endüstri toplumlarında makine ile çalışan insanın fiziksel olarak değişiminin işlendiği resimlerin yeraldığı sergi 29 Kasım 1985'e dek açık.

Bahadın köyünde doğdu. İlkokulu köyünde bitirdikten sonra bir süre Yozgat'ta öğrenimine devam eden yazar daha sonra Kayseri-Pazarören Köy Enstitüsü'ne gitti. Kendisi bu enstitünün ilk mezunlarındandır. Üç yıllık ilkokul öğretmenliğinden sonra Yüksek Köy Enstitüsü'nde öğrenimini devam ettirdi. Ancak enstitünün kapatılmasıyla yarım kalan öğrenimini Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat bölümünde tamamlayabildi.

İlk öykü kitabı 37 yaşında, ilk romanı ise 38 yaşında yayınlanan Yusuf Ziya Bahadınlı 1965 yılında parlamentoya giren ilk sosyalist milletvekillerindedir. Dört yıllık milletvekilliği döneminden sonra Bahadınlı İstanbul'da bir yayınevi kurarak 100'ün üstünde kitap yayınladı. Bu kitaplardan 14'ü toplatıldı. Emekçi, ilke ve Yeni Dünya ise yazarın çıkardığı dergilerdendir.

Türkiye'de ve F. Almanya'da Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği yapan yazar Batı Berlin'de oturmakta ve yazarlık yapmaktadır. Bahadınlı'nın 3 öykü kitabı, 4 romanı, Bulgaristan, Macaristan, Polonya ve Romanya' yı anlatan bir gezi kitabı, Türkiye'de Eğitim Sorunu ve Sosyalizm adlı inceleme kitabı, 1 araştırma, 3 sözlük ve birkaç da antolojisi vardır. Ayrıca iki öykü kitabı da Almanca olarak yayınlanmıştır.

Yazarın Yazko tarafından 1985'de İstanbul'da yayınlanan "Açılın Kapılar" **adlı romanını okurlarımıza tanıtıyoruz.**

"Kırk yıldır Paris'teyim,
ama hep Türkiye'yi yaşadım."
Abidin Dino

Yusuf Ziya Bahadınlı, **"Açılın Kapılar"** adlı romanının başına Dino'nun yukardaki sözlerini koymak istemiş, yazık ki dizgi sırasında unutulmuş. Oysa Bahadınlı da sizin gibi, benim gibi Almanya'da Türkiye'yi yaşayanlardan. **"Açılın Kapılar"** bu ikili yaşamın romanı.

Romanın başkişisi Kerem Toprak, ayakları Batı Berlin sokaklarını çiğnerken, bir İstanbul akşamında iş dönüşü, Kadıköy vapurunda **sarı kuşaklı** bardaktan çay içilebilir, bir yaz bahçesinde sırtüstü uzanırken, köy kasaba demeden Türkiye'yi dolaşabilir. "U-Bahn"da, gözleri bir Almanlarda bir Türkiyelilerdedir. Aklı kâh Almanya'da kâh Türkiye'de... Gözler, anımsar, düşünür... Garip kılıklı punklar, eli naylon torbalı, başörtülü Türkiyeli kadınlar. Pencere camına yansıyan bir genç kız yüzü -kızına benzer- alıp götürür onu yirmi yıl öncesine. "U-Bahn"dan Sultanahmet'e. Aydın, yurtsever insanların bir toplantısı kışkırtılmış bir grup tarafından basılır. Kerem Toprak yanındaki küçük kızını, bu kara sahneyi görmesin diye balkona çıkarmıştır. Önünde bütün görkemiyle Sultanahmet uzanmaktadır. **"Bir tarihi yaşıyordum, bir güzelliği..."** diye, anımsar.

"Açılın Kapılar"da zaman ve mekân yazarın

Yusuf Ziya Bahadınlı

Türkiye'deki ve Almanya'daki yaşam ekseni etrafında döner durur.

Geçmişle hesaplaşan, bugünü bilinçle algılayan, yargılayan tartışılan, düşünen bir roman için iyi seçilmiş bir teknik.

Roman **bir günün** öyküsü üstüne kurulmuş. Batı Berlin'de bir yazlık bahçede piknik için biraraya gelmiş bir Alman ve ondört Türkiyeli... Pastırmalı kuru fasulye, kebap kokuları ve kasetten yayılan oynak türküler arasında göçmenliğin, ortak dilin birleştirdiği bu insanlar Metin'in deyişiyle **"bir gemi yolcusu"** gibidirler. Arkadaşlıkları bir **"zorunluluk"**tur. Aynı gün Alman polisinin elinden kaçan, Türkiye'ye iade edilmek istenen idamlık gencin aralarında olması, **ortak bir dava** gibi kenetler onları. Bu olay romanın dramatik gerilimini de artırmaktadır.

Bir bütün gün yenir, içilir, oynanır. Konuşur, tartışır, anlatır, okurlar. Bütün bu devinim içinde ilişkiler ve anlatılar bu onbeş insanın kişiliklerini yaşam öykülerini serer okurun önüne. Kerem Toprak -ya da yazar- geri dönüşlerle bir ömrün, bir mücadelenin öyküsünden sahneler çizer. Bu teknikle yazar romanın içine çarpıcı, düşündürücü birçok öykü gömmüştür. Başlıklı, üçer beşer sayfalık her bir bölüm neredeyse kendi başına bir öykü gibi okunabilir. Abbas ağabeyin trajik, Ruhi Beyin trajikomik öyküleri, ilkgençlik anıları, Cömert Kız' ın öyküsü ve diğerleri.

Bu **düşünen, tartışan** romanda en çok politik göçmenlik olgusu, **"uyuşum"** sorunu, doğu-batı karşıtlığı, göçmenlik koşullarında **aydın değişimi** irdelenmektedir. Ne ki, didaktik olma yanlışına düşmeden, roman kurgusu içinde, akıl ve duygu dengesine özen göstererek yapmaya çalışmış yazar bu tartışmayı. Dili ise oldukça şiirsel. Devrik cümleleri seviyor Yusuf Ziya Bahadınlı.

Yazlık bahçedekiler günün sonunda pastırmalı kuru fasulyeyi yemeye hazırlanırken, kasetteki türkü kapıların açılmasını istemektedir. Metin, **"Kapılar bazen dışarı açılsın istiyoruz, bazen içeri"** der. Ancak roman memleket özleminin simgesi kuru fasulye yenemeden, tatsız sürprizlerle, çarpıcı bir biçimde sona erer.

Türkiye Postası

SİZİN İÇİN GÖRDÜK, DUYDUK, OKUDUK...

DEDİLER Kİ...

"Anladım ki Özal kendisinin eleştirilmediği durumlarda demokrat. Eğer kendisi eleştiriliyorsa bu demokratlık ortadan kalkıyor" **Verdiği kanun teklifiyle ANAP'ı karıştıran, milletvekili N. A. Resuloğlu**

"Ekonomik ve askeri açıdan güçlü, sağlıklı bir demokrasisi olan Türkiye güçlü, sıhhatli bir Amerika demektir" **ABD Kadın Seçmenler Birliği Başkanı Dorothy S. Ridings**

"Yazıyı, destanı Fenerbahçeli ayaklar yazdı. Kalemimi ilk kez bu büyük günü yaratan Fenerbahçeli futbolcular için kırıyorum" **Spor yazarı İslam Çupi**

"Vallahi stresimin çaresi Özal beyde. Düşürsün şu petrol fiatlarını bakın bende stres mitres kalıyor mu?" **Banu Alkan**

"Evren sınıf arkadaşımdır, ordu komutanı yapılırsa iyi olur" **1976 yılında Alpaslan Türkeş**

"Neydi o günler, 25 kuruşa maç seyrederdik" **Cumhurbaşkanı Kenan Evren**

"Ama elimizi vicdanımıza koyalım, Türkiye dünyanın en başarısız ülkesi mi?" **Gazeteci Mehmet Barlas**

16 kişilik aile tek odada

Susuzluğun cilveleri

'Ben ortadireğin ortasıyım'

1 Su kuyruğunda kötü yola düştü

"İcraatın İçinden" programında, Başbakan'ın "Pembe"si, "Pespembe" oldu...

Özal'ın ekmek hesabı

127 kişi işe alınacak, 2209 kişi sınava girdi

Başvuru fazla olunca, sınav spor salonunda yapıldı

Umut kuyruğu

Pahalılık çıldırtıyor

Mercimek ve fasulye, durduğu yerde tırmanıyor

Fileye stokçu darbesi

Mutfak giderleri yazın File patladı

Yalanlarla kalkınıyoruz

Türkiye televizyonlarında hükümetinin ve Türkiye'nin ekonomik politikasını anlatan Başbakan Özal *"Orta direğin satınalma gücünün 1983'e oranla arttığını, asgari ücretle 83'de 179 kilo ekmek alınırken, bugün 314 kiloya çıktığını"* söyleyerek et, peynir, süt, yumurta gibi yiyecek maddeleriyle de karşılaştırma yapıyor ve bütün bunlarla vatandaşların alım gücünde artış olduğunu saptıyor. Özal çizdiği tabloda zaten *"Pembe"* olan durumun şimdi *"Pespembe"* olduğunu belirtiyor.

Gazetelerden aldığımız bu haber üzerine, koskoca bir ülkenin, koskoca bir Başbakanına *"Yalancı"* demeden önce bu ithamı yine gazetelerden aldığımız diğer bazı haberlere hiç bir

Milliyet 2.10.85: *"Pahalılık çıldırttı"* başlığı altında *"Aldığı ücretle geçinemediği için bunalıma giren işçi Nurdoğan Tanrıkulu cinnet getirdi, annesini, eşini ve çocuklarını bıçakla öldürmek istedi"*. Aynı tarihli gazetenin bir başlığı da şu *"Umut kuyruğu, 127 kişi alınacak, 2209 kişi sıraya girdi"*.

Gördünüz mü gelişen Özal Türkiye'sini? Türkiye'nin *"Pespembe"* durumuna daha fazla örnek vermeye gerek var mı? Şimdi siz söyleyin, *"Başbakan yalan söylüyor"* dersek haksız mıyız?

Yiyin rahatlayın!

Aşırı sinir gerginliğine en iyi çarenin hemen birşeyler yemek olduğu belirtildi

Sabancı meslek mi değiştiriyor?

Gazetecilerin şu haberine ne dersiniz: *"Sabancı Yurdundaki kızları nasıl sattılar?"* Haberi okuyunca aklımıza ilk gelen *"Acaba Sabancı meslek mi değiştirdi?"* oldu. Olur ya, ticareti zaten iyi bilen Sabancı bu işe de el atmış olabilir dedik.

Olay şu, Sabancı'nın Ankara Yenimahalle'deki kız öğrenci yurdundaki öğrencilerden 30'u çeşitli vaadlerle kandırılarak fuhuşa teşvik edilmiş. Gece hayatına alıştırılan kızlar zengin müşterilerin koynuna sokuluyormuş. Olayın duyulmasından korkan bir genç kız intihar ederek canına kıymış. İntihar eden diğer bir kaç kız da son dakikada kurtarılmış. Yurtta kalan kız öğrenciler ifadelerinde *"Olanları duyuyorduk ama, bazı yurt görevlileri, karışmayın sizi yurttan atarlar diye tehdit edince korkup sustuk"* diyorlar.

Başkentin göbeğinde modern pezevenklik. Genç kızları bu yola düşüren Özal'ın *"Türkiye en iyi günlerini yaşıyor"* dediği hayat şartları değil mi? *"Zengin müşteriler"*, işçi Mehmet olmayacağına göre, bu kişileri Türkiye'nin *"Kaymak Tabakası"*nda aramak gerekmez mi? Sonra nedir bu milletin Sabancılardan çektiği. Yurt yöneticileri kız satar, Sabancı yandaşı Özal parsel parsel edip vatanı...

Emiroğluda doğruladı

Sabancı Yurdu'ndaki kızları nasıl sattılar?

Olay Yenimahalle Savcılığı'nın yaptığı soruşturma sonucu ortaya çıkarıldı

Sabancı Yurdu'nda Skandala karışan kızların sayısı 100'ü buldu

Eğer...

Gazetelerde yoksul bir ailenin 10 çocuğundan biri olan 11 yaşındaki M. Salih Özçeliğin garaja girmekte olan bir otobüsün altında ezilerek öldüğünü okuduk. Okudukça da hırslandık. Çünkü küçük Salihin ölüm evraklarına "kazada öldü" diye yazılacak. Ama o bir kazaya mı kurban gitti sizce?

Eğer Salihin ailesi 10 çocuğunun karnını doyurabilseydi, eğer Salih'in yakında açılacak okul için kalem, defter alacak parası olsaydı, eğer para kazanmak için koca otobüslerin vızır vızır işlediği İzmir Santral Garajı'nda simit satmak zorunda kalmasaydı, eğer düşmana saldırır gibi gelen belediye zabıtasından korkup, elindeki tek sermayesi simit tablasını kaptırmamak için kaçmasaydı, eğer otobüs şöförü merkezi bir garaja fren yapamayacak süratle girmeseydi ve eğer ülkemizde silahlanmaya milyarlar ayrılmayıp, tekellerin kazançları uğruna halkımız açlığa, işsizliğe, yoksulluğa mahkum olmasaydı, eğer çocuklarımız oyun çağında çalışmak zorunda kalmasaydı, eğer, eğer, eğer... Küçük Salih ölmeyecek bugün beyaz yakası, siyah önlüğüyle yaşıtlarıyla birlikte koşuyor olacaktı.

1000 kişilik cezaevi hazır! Okul için "dükkân" bulunamıyor!

Gazeteler, Adalet Bakanlığı tarafından Bandırma'da bin kişilik kapalı cezaevi yaptırıldığını bildiriyor. Bandırma C. Savcısı, 6000 metrekareye yayılan

"Televizyon ekranlarından ruhumuza kadar en saf, en çocuksu, en babacan ve en doğrucu pozlarla masalcı baba misali bakarak bizi nasıl da kandırmıştır" **Turgut Özal için Öztürk Serengil**

"3 saat boyunca çok tesirli konuştum" **artık ANAP'a oy verenlerin de inanmadığı Turgut Özal**

"Bana Türkiye AET ilişkilerinin normalleşmesinin bir mantıki izahını yapabilir misiniz?" **AET Temsilcisine Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu**

"Sağcı milletvekillerinin sağda, solcu milletvekillerinin solda oturmaları düşünülmez mi?" **HP'nin soru önergesi rekortmeni Erzurum Milletvekili Hilmi Nalbantoğlu**

"Aslında ANAP'lılar tek tek iyi çocuklar. Örneğin bir kanun konusunda fikirlerine başvuruyorum. Bana hak veriyorlar, destekliyorlar. Ama iş mecliste oylamaya gelince grup kararı var diyorlar" **HP Milletvekili Cüneyt Canver**

"Allah sonumuzu hayretsin" **Gazeteci Rauf Tamer**

"Yalancı" demeden önce bu ithamı yine gazetelerden aldığımız diğer bazı haberlere hiç bir katkıda bulunmadan dayandırarak belgelemek istiyoruz.

Milliyet 25.9.85: *"16 kişilik aile tek odada". "16 kişiyi ayda eline geçen 25 bin TL'sı ile geçindirmeye çalışan Recep Inan* 'Ben orta direğin ortasıyım' *dedi".*

Milliyet 29.9.85: *"Su kuyruğunda kötü yola düştü"* başlıklı yazısında, 16 yaşındaki bir kızın 3 kişiye satıldığını belirterek, *"yine su sıkıntısı çektikleri bir gün, tanker önünde su kuyruğuna giren kızın kandırılarak satıldığını"* yazıyor.

Cumhuriyet 1.10.85: *"Mutfağa eylül zammı: Yüzde 6,1"* diyerek, 4 kişilik bir ailenin mutfak masrafının 79 bin 270 liraya yükseldiğini tek tek temel tüketim maddelerindeki fiyat artışlarını göstererek bildiriyor.

Özal'lar hep yiyorlar

Burdan da buyurun beyler!

"Yiyin rahatlayın. Aşırı sinir gerginliğine en iyi çarenin hemen birşeyler yemek olduğu belirtiliyor".

Ülkemizde gazete diye yayınlanan TAN paçavrasının Sovyet bilim adamlarına dayandırarak verdiği bu haberin hemen yanındaki, bay ve bayan Özal'ın birşeyler tıkınırken çekilmiş resmin altlığı da şöyle: **"Özal'lar hep yiyorlar".**

Ayrıca tabii şu da var: Asgari ücret 25 bin TL. 1 Ekim 85 tarihli Milliyet gazetesine göre, Türkiye'de 4 kişilik bir ailenin sadece, evet sadece mutfak masrafı Ağustos ayına oranla Eylül ayında 3473 TL'sı artarak 57.203 TL'na yükselmiş.

Ne o! Sinirlendiniz mi? Öyleyse yiyin beyler, burdan da buyurun.

şilik kapalı cezaevi yapıldığını bildiriyor. Bandırma C. Savcısı, 6000 metrekareye yapılan ve kaba inşaatı tamamlanan cezaevinin, 1987'de bitmesi gerekirken 1986 yazında *"hizmete"* sokulacağını, cezaevi binasının 10 metre uzağından 4 metre yükseklikte duvarla çevrileceğini büyük bir *"hizmet aşkıyla"* yana tutuşa açıklıyor.

Garip savcı, IMF dayatmalarıyla açıkları bir türlü kapatılamayan bütçeden böyle bir harcamayla *"gurur"* duyarken, gazetelerde yer alan şu haberi okusaydı, Cumhuriyet Savcısı olarak değilse bile insan olarak biraz sıkılırdı.

Yine gazeteler, Istanbul Atışalanı 100. Yıl mahallesindeki Yavuz Ilkokulu'nun binası olmadığını, 7 sınıfın 7 yıldır 7 ayrı dükkanda, evet yanlış okumadınız 7 dükkanda eğitim yaptığını yazıyor. Dahası var. Bu yıl okula başlayanlar için üç yeni sınıf açmak gerekmiş. Okul müdürü günlerdir 3 *"dükkan"* daha arıyor ama bulamıyormuş. Gazetelerin *"acayip okul"* diye adlandırdıkları Yavuz Ilkokulu'nda sular 15 günde bir akıyormuş. Elektriği kaçakmış. Bazı sınıfların tuvaleti yokmuş. Yeni minikler *"yeni dükkan"* bulunamadığı için sokakta oynuyor, yağmur yağdığı zaman büyüklerin *"dükkan-sınıflarına"* sığınıyorlarmış.

BAKKAL DÜKKÂNI SINIF OLDU— İşte, Atışalanı Yavuz İlkokulu sınıflarından biri. Burası daha önce bakkal dükkânı imiş. Şimdi öğrenciler tıkış tıkış, bir sırada 4 kişi ders yapıyorlar. (Fotoğraflar: Ali İNCEOĞLU)

Yavuz İlkokulu'nun 7 sınıfı 7 yıldır 7 ayrı dükkânda

Kamuran ABACIOĞLU

- Yeni açılacak 3 sınıf için müdür, günlerdir 3 dükkân daha arıyor
- İstanbul'un Atışalanı 100. Yıl Mahallesi'ndeki "acayip okul"da sular 15 günde bir akıyor. Elektrik kaçak, bazı sınıfların tuvaleti yok.

Bandırma yeni cezaevi 1986'ya hazır

Öte yandan araştırmalara göre 1500 köyde hiç okul olmadığı, okul çağındaki çocukların yüzde 20'sinin hiç mi hiç okuma yazma bilmediği saptanmış.

Çelişkiler ülkesi Türkiyemizde böyle manzaralara, Evren-Özal diktatörlüğü sürdükçe daha çok rastlanacaktır. Ülkemizin halkımızın çıkarlarıyla diktatörlüğün çıkarları böylesine çelişkileri daha çok sergileyecektir. Gelişmeye, ilerlemeye, kalkınmaya, düşünceye, dile, bilime, umuda düşman diktatörlük ayakta kalabilmek için genç insanları, aydınları, barışçıları, demokratları susturmak uğruna cezaevi inşaatlarına hız verecektir. Zindanlar ona yetmiyorken, genç kuşağa bakkal dükkanından okul bulunamıyormuş ne önemi var. O, binlerce öğretmeni kıyıma uğratıp *"Milli Tarih"* kitabı hazırlar, üzerine de Cumhurbaşkanlığı forsunu basar sorununu çözer.

Yine hatırlanacağı gibi yeni öğretim yılı başlarken de bir kargaşa yaşandı. Derslere başlamak hemen mümkün olmadı. Sınıflar belirlenemedi. Okunamayan sınav kağıtları yüzünden hangi öğrencinin hangi sınıfta olacağı ve ders programları saptanamadı.

Milli Eğitim Müdürlükleri' nin *"telefonla adlarını bildirdikleri"* kitapların okutulmasını istedikleri gazetelere haber olurken, bakanlıkça basılacak kitapların yetişmediği ve özel sektörün piyasaya daha önce girdiği, öğretmenlerce belirtildi.

Okul yokmuş, öğretmen açığı varmış, kitap yetmiyormuş, yeni sınıf için bakkal dükkanı dahi bulunamıyormuş bütün bunlar halkın sorunudur. Düşünen, konuşan, hakkını arayan, bağımsızlığını korumak isteyen halkı susturmak da diktatörlüğün sorunudur. Onun için de daha çok zindan, daha çok silah, polis, yeni baskı yasaları ve devlet terörü gereklidir. Evren-Özal diktatörlüğü de her diktatörlük gibi halkın ihtiyaçları karşısında sıkışıyor, baskıyı artırıyor, artırdıkça batıyor. Her çelişki bu gerçeği yansıtıyor.

Geçim derdi can alıyor

Karısının kötü yola düşmesi sonucu, 1 yaşındaki kızını, aynı yola düşmesin diye zehirleyerek öldüren 25 yaşındaki baba intihar etti. Geriye bıraktığı mektupta karısına *"Fahişe"* diyen koca, *"Bu şerefsizlik içinde yaşanmaz"* diyor.

Gazetelerde bu haberi okuyanların aklına ilk gelen soru *"Minik yavrunun günahı ne?"* olacaktır. Biz olayın bu yönünü de gözardı etmeden şu soruyu soruyoruz: 25 yaşındaki bir babanın 1 yaşındaki evladını kendi elleriyle öldürmesine sebep olan kadının kötü yola düşmesinin nedeni ve suçlusu kimdir? Genç kadın zevkinden mi, kocası evladını öldürsün diye mi kötü yola düştü? Tabii ki hayır. Öyleyse kimdir suçlu?

Suçlu, *"Ekonomiyi düzelteceğiz"* diye gelip insanlara, uyguladıkları ekonomik politika sonucu namusunu sattıranlardır. Halkımızı bir kaç vurguncu uğruna yoksulluğa, açlığa, işsizliğe itenlerdir. Merak ediyoruz suçlular *"Bu şerefsizlik içinde"* daha ne kadar yaşayabilecekler?

Özgürlük anıtı satılıyor

ABD'nin New-Jersey kentindeki ünlü *"Özgürlük Anıtı"* belediyeye çok yük getirdiği ve masrafları karşılanamadığı gerekçesiyle açık artırmayla satışa çıkarılmış. Bu haber bizi çok şaşırtmadı doğrusu. Ne özgürlüğün ne de anıtının ABD'li yöneticileri pek ilgilendirdiğini düşünmüyoruz zaten. Hem kendi halklarının hem de dünya halklarının özgürlüğüne gem vuran, CIA'sıyla, paralı askeriyle, yerli işbirlikçisiyle özgürlük savaşlarını baltalamaya çalışanlar elbette kendi özgürlük anıtlarına da getireceği ekonomik yarar açısından bakacaklar.

